

HÅLLBARHETS- & ÅRSREDOVISNING 2017

HÅLLBARHETSREDOVISNING ÅRSREDOVISNING

4 | VD HAR ORDET

6 | OM JÖNKÖPING ENERGI

8 | DIALOG MED VÅRA INTRESSETER

10 | VÅR VÄG FRAMÅT

SOCIALT

12 | VÅR ROLL I JÖNKÖPING

18 | EN GOD KRAFT FÖR JÖNKÖPING

20 | VI SOM ARBETSGIVARE

MILJÖ

24 | VI OCH MILJÖN

28 | VÅRA INKÖP AV MATERIAL

OCH RESURSER

30 | VI VÄRMER JÖNKÖPING

32 | VÅR ROLL I UTVECKLING AV DEN HÅLLBARA STADEN

EKONOMI

34 | GOD EKONOMI

36 | GRI-INDEX

39 | FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

48 | RESULTATRÄKNING

49 | BALANSRÄKNING

51 | FÖRÄNDRING AV EGET

KAPITAL

52 | KASSAFLÖDESANALYS

54 | REDOVISNINGSPRINCIPER

60 | VÄSENTLIGA

UPPSKATTNINGAR OCH

BEDÖMNINGAR

61 | NOTER

72 | GRANSKNINGSRAPPORT

73 | REVISIONSBERÄTTELSE

DEN GODA KRAFTEN

Januarisol och gnistrande kyla blandas med dis och regn i snabba växlingar. Dags för reflektion, dags för tillbakablick. Känslan är att år 2017 kan läggas till handlingarna med beröm godkänt. Fokuserat arbete har gett Sveriges nöjdaste fjärrvärmekunder på företagssidan och topp tre-fyra bland energibolagen i sammanställning för Nöjdkund-index. Jönköping Energi gör det bästa årsbokslutet någonsin i koncernen vilket är resultatet av affärsmässigt förhållnings-sätt under lång tid. Vi utvecklar våra nuvarande, men också nya affärer i en allt högre takt. Det finns all anledning att vara stolt över år 2017.

Energisystemet och klimatfrågan är enormt spännande. Visst kan det kännas hopplöst när genomgången från Internationella energimyndighetens årliga rapport om prognoser för energianvändningen fram till år 2040 har ögnats igenom. Indien planerar utbyggnad av energikapacitet motsvarande ett nytt EU och Kina ett tillkommande USA under perioden. Svindlande uppgifter och förödande om detta löses med kolkraft eller annan fossil energi. Glädjande är att i samma rapport förutspås sol och vind redan idag vara konkurrensmässiga i dessa delar av världen. Lärkurvan, sambandet mellan producerade enheter och pris, ser spännande ut. "stenåldern tog inte slut för att stenen tog slut" utan för att smartare teknik och material utvecklades känns som en träffsäker analys. Min övertygelse är att detta kommer innebära stora utmaningar även för oss inom Jönköping Energi. En lika stor utmaning kommer det nya nätverkssamhället att bli för våra affärer. Den nya teknikens möjligheter som ofta samlas ihop under begreppet digitaliseringen utmanar alla befintliga affärsmodeller och organisationer. Den som snabbast kan se och ställa om till den nya tekniken har enorma möjligheter. Vi inom Jönköping Energi ser detta och kraftsamlar för att vi ska gå stärkta igenom denna transformation.

Våra tjänsters tillgänglighet mot kund under år 2017 har varit mycket hög och så även vår energiproduktion. Verksamheten har genomförts utan några betydande avbrott. Detta är en viktig del i våra starka resultat inom klimat, lönsamhet och kundnöjdhet som kan kopplas ihop med våra intressenter samhället, ägaren och kunderna. Som inriktningsmål till år 2020 ska vi lyfta oss 10 procent inom dessa tre områden vilket blir enormt tufft från redan höga nivåer. Klimatbokslutet summeras något ned från basåret 2016 medan Nöjdkund-index och ekonomiskt resultat ökar starkt. De lågt hängande frukterna är plockade, det kommer att bli tuffare framöver. Därför startar vi flera utvecklingsinitiativ

under år 2018. En lärande organisation, ett samverkanskluster med de mest framsynta kollegorna i branschen och flera framtidsprojekt med stora kunder är några exempel.

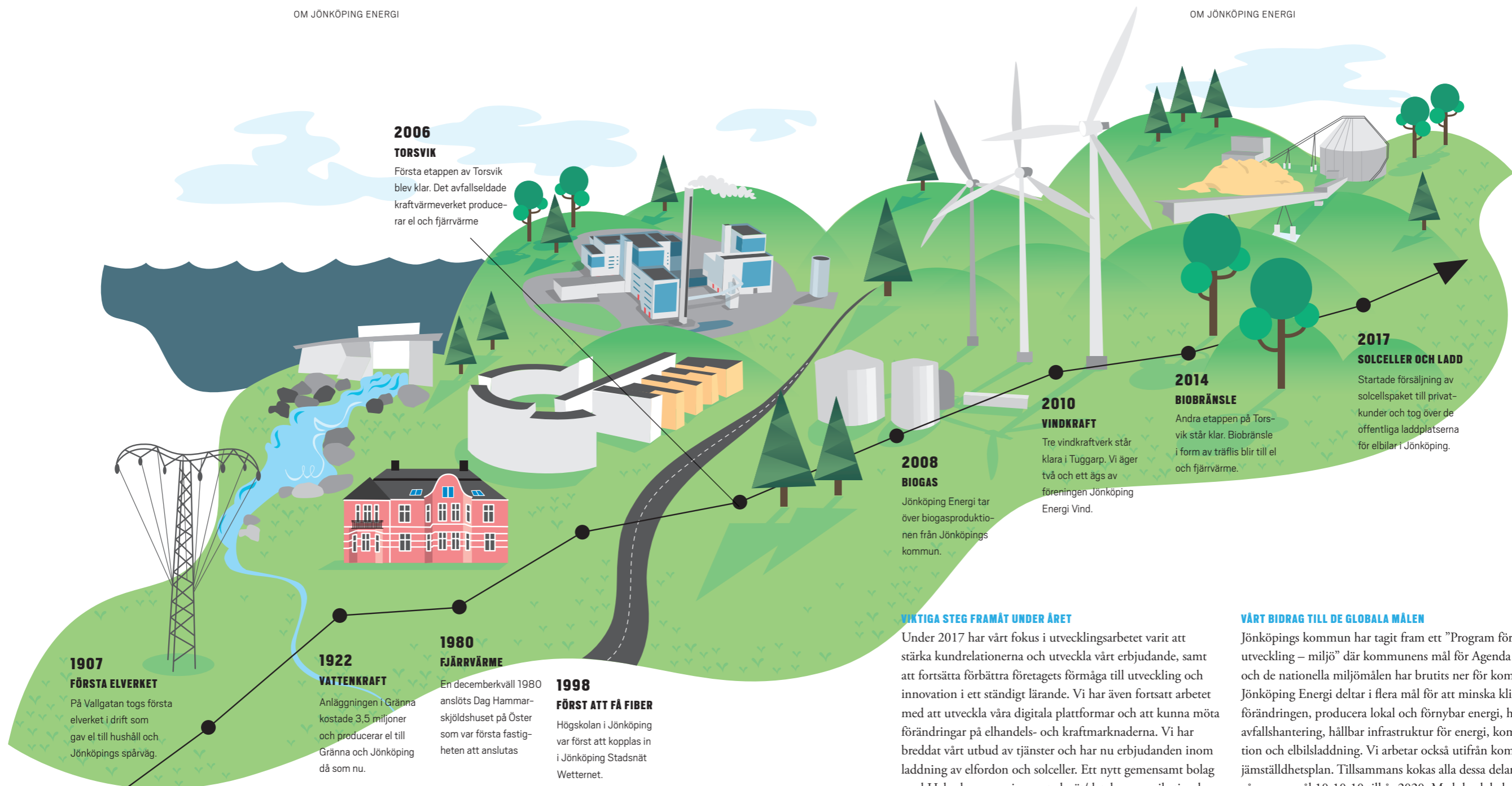
Jag gläds också mycket åt hur rätt det blivit att agera hållbart i flera dimensioner. När USA:s president avböjer klimatförhandlingar i Bonn åker de största och mest inflytelserika företagen från samma land dit och tar stafettpinnen. Utvecklingen under hösten där många kvinnor har vittnat om övergrepp och härskarfasoner från män i maktpositioner under benämningen #Metoo har förhoppningsvis skapat en förändring på riktigt. Det handlar om vilket samhälle vi vill forma framöver och där har vi alla ett ansvar. Vi har under året skapat en uppförandekod för oss själva och våra samarbetspartners som del i vår hållbarhetsutveckling. Stegvis lite bättre varje år gör skillnad över tid.

Vår vision, En god kraft för ett gott samhälle, känns som stilbildande för omgivningen och en inspirerande ledstjärna in i framtiden för oss på Jönköping Energi.

Fridolf Eskilsson, VD

JAG GLÄDS OCKSÅ MYCKET ÅT HUR RÄTT DET BLIVIT ATT AGERA HÅLLBART I FLERA DIMENSIONER.

OM JÖNKÖPING ENERGI

Vi är det lokala energibolaget som finns nära våra kunder och vi verkar framför allt i Jönköping med omnejd. Vi är 270 medarbetare och erbjuder tjänster inom elnät, elhandel, fjärrvärme, fjärrkyla, biogas och stadsnät. Under 2017 har vi breddat vårt tjänstutbud med solcellspaket till privatkunder, och laddplatser för elbilar.

Jönköpingsregionen växer i snabb takt och behovet av energi- och kommunikationslösningar som bidrar till en hållbar samhällsutveckling är stort. Som energibolag har vi en viktig roll i att bidra till framtidens hållbara samhälle, en roll

som också stämmer väl överens med vår vision om att vara en god kraft för ett gott samhälle.

Jönköping Energi ingår koncernen Jönköpings Rådhus AB och vi har en politiskt tillsatt styrelse. I vårt ägardirektiv framgår att vi ska bidra till utveckling av ett långsiktigt hållbart samhälle genom våra produkter. Vi ska medverka till samhällets kretsloppsanpassning och resurshushållning genom att i första hand använda förnybar eller återvunnen energi och energieffektiv teknik. På uppdrag av styrelsen styr vd och ledningsgruppen den löpande verksamheten.

VIKTIGA STEG FRAMÅT UNDER ÅRET

Under 2017 har vårt fokus i utvecklingsarbetet varit att stärka kundrelationerna och utveckla vårt erbjudande, samt att fortsätta förbättra företagets förmåga till utveckling och innovation i ett ständigt lärande. Vi har även fortsatt arbetet med att utveckla våra digitala plattformar och att kunna möta förändringar på elhandels- och kraftmarknaderna. Vi har breddat vårt utbud av tjänster och har nu erbjudanden inom laddning av elfordon och solceller. Ett nytt gemensamt bolag med Habo kommun inom stadsnät/datakommunikation har förberetts för verkställande under 2018.

Under året har vi:

- Påbörjat försäljningen av solceller till privatkunder.
- Tagit fram en Uppförandekod för leverantörer.
- Arbetat med att stärka medarbetarskap och ledarskap i organisationen.
- Brutit ner våra övergripande mål 10-10-10 till delmål som följs månadsvis.
- Sett över vilka kompetenser och roller som vi behöver framöver, för följa med i branschens utveckling.
- Tagit över ansvaret för laddplatser av elfordon och uppdraget att utveckla laddinfrastrukturen vidare i Jönköping.
- Stadsnätet har fortsatt expandera kraftigt med utbyggnad av nya anslutningar.

VÅRT BIDRAG TILL DE GLOBALA MÅLEN

Jönköpings kommun har tagit fram ett "Program för Hållbar utveckling – miljö" där kommunens mål för Agenda 2030 och de nationella miljömålen har brutits ner för kommunen. Jönköping Energi deltar i flera mål för att minska klimatförändringen, producera lokal och förnybar energi, hållbar avfallshantering, hållbar infrastruktur för energi, kommunikation och elbilsaddning. Vi arbetar också utifrån kommunens jämställdhetsplan. Tillsammans kokas alla dessa delar ner i våra egna mål 10-10-10 till år 2020. Med de globala målen i fokus så bidrar vi främst till mål 7, 9, 11 och 13.

Några av de föreningar och organisationer vi är medlemmar i: Energiföretagen Sverige, SVEBIO, Svensk Vattenkraftförening, Svenska Stadsnätetsföreningen, Pacta, Sveriges Energiföretagens riksorganisation, Energiforsk, Miljövisorer i Sverige, SFK Utveckling AB, Academic Work, Safepac, Avfall Sverige, SIQ institutet för kvalitetsutveckling, FTF arbetsmiljö, KFS, Jönköpings Läns Luftvårdsförbund, Vätternvårdsförbundet, Sveriges Kommunikatörer, Jönköpings lokal TV-förening, LogPoint Business Network, Intertek, EFO AB, Sveriges gasföreståndareförening, NMC Nätverket för Hållbart Näringsliv, Svensk Vindenergi och CSR Småland.

DIALOG MED VÅRA INTRESSENTER

Vi har en kontinuerlig dialog med våra intressenter i olika sammanhang och mäter regelbundet vad de tycker om oss. Den senaste SKI-mätningen (Svenskt Kvalitetsindex 2017) visar bland annat att våra kunder ställer högre krav på att få anpassad information vid rätt tillfälle, det kan vara allt från avbrott, avtalsförändringar, erbjudande till tips och råd om energibesparingar. Vi jobbar vidare med dessa områden för att bli ännu bättre på att möta upp våra kunders behov, ett sätt kan vara att skapa fler tjänster i mobilen.

Under året har vi lagt extra stort fokus på dialog med våra företagskunder inom fjärrvärme och utvecklat vårt sätt att möta dem. Syftet har varit att skapa närmare relationer och att ta reda på vad kunderna önskar från oss. De förändringar vi gjort har fått positiv respons, och i slutet av året kunde vi stolt ta emot utmärkelsen "Sveriges nöjdaste företagskunder inom fjärrvärme 2017". Vi arbetar nu vidare med nya prismodeller för att möta upp kundernas behov på fler områden så att de kan bli ännu nöjdare.

INTRESSENTIALOG TILL GRUND FÖR HÅLLBARHETSREDOVISNING

Vi gjorde vår första hållbarhetsredovisning år 2016. Vi lade grunden till redovisningen genom att genomföra en GRI-utbildning för nyckelpersoner internt samt tog fram en omvärlds- och nulägesanalys. Vi identifierade våra fem viktigaste intressentgrupper utifrån graden av påverkan vi har på dem och de har på oss. Resultatet blev följande utan inbördes ordning: politiker i vår styrelse, allmänhet i Jönköping, våra

företagskunder, medarbetare och leverantörer/entreprenörer. Bland dessa gjordes sedan en enkätundersökning för att ta reda på vilka frågor de tyckte var viktigast för oss att prioritera.

Totalt samlades nästan 200 svar in. De olika intressentgrupperna prioriterade hållbarhetsfrågorna väldigt lika. Högst upp hamnade klimatpåverkan i alla grupper, det följdes sedan av hållbara inköp, energieffektivisering, god ekonomi, tillgänglighet, material/resursanvändning, arbetsförhållanden på Jönköping Energi samt produkter och tjänster. I gruppen medarbetare hamnade arbetsförhållanden näst högst.

Informationen från intressentdialogen, omvärlds- och nulägesanalys vägdes ihop till en väsentlighetsanalys och dess resultat genomlystes i en workshop med ledningsgruppen. Vi valde då att prioritera upp kompetensförsörjning och lokalt samhällsengagemang eftersom de är viktiga hållbarhetsfrågor för Jönköping Energi. De områden vi fokuserar mest på är; klimatpåverkan, god ekonomi, arbetsförhållanden på Jönköping Energi samt tillgänglighet. Våra väsentliga hållbarhetsfrågor har förankrats och beslutats om i styrelsen. Våra prioriterade hållbarhetsfrågor finns med i målarbetet och affärsplanen.

Under 2017 har vi arbetat med de prioriterade områdena, och kommer utveckla dem vidare under 2018.

Dialogen med våra intressenter är integrerade i den löpande verksamheten och under 2018 planerar vi att se över om vår väsentlighetsanalys behöver uppdateras.

JÖNKÖPING ENERGIS VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR:

Klimatpåverkan

Som en samhällsaktör är vårt uppdrag att minska utsläppen av växthusgaser och påverkan på klimatet.

God Ekonomi

Genom att erbjuda konkurrenskraftiga energi- och kommunikationslösningar kan vi utveckla vår verksamhet och också ge tillbaka ett gott resultat till vår ägare.

Arbetsförhållanden inom företaget

Arbetet i vår verksamhet innebär en hel del risker. En säker arbetsplats som främjar jämställdhet är viktig för att behålla kompetenta och motiverade medarbetare.

Tillgänglighet

Hela samhället är beroende av att våra tjänster inom energi och kommunikation fungerar, därför är trygga leveranser och hög tillgänglighet viktig.

Lokalt samhällsengagemang

Genom att delta i lokala initiativ och sponsra aktiviteter och föreningar i vår närhet kan ge tillbaka till samhället och skapa intresse för energi.

Kompetensförsörjning och utveckling

Att få in rätt kompetens och för att ge möjlighet för medarbetare att vidareutvecklas inom företaget är en förutsättning för att företaget ska fungera effektivt.

Material och resursanvändning

De insatsvaror vi använder påverkar både vår egen arbetsmiljö, kretsloppet och klimatet, därför är det viktigt att minska förbrukningen och använda förnybara/återvinningsbara material och resurser.

Produkter och tjänster

Många av våra kunder ställer krav på att våra produkter och tjänster ska vara klimatsmarta och komma från förnybar energi, därför är hållbarhetsprofilen på produkterna viktig.

Energieffektivisering

Energieffektivisering är en viktig del för att öka lönsamhet och minska klimatpåverkan.

Hållbara inköp

Genom att ställa ekonomiska, sociala och miljömässiga krav på våra leverantörer kan vi påverka att hållbarhetsfrågor kommer upp på agendan i fler företag.

Samtliga väsentliga hållbarhetsfrågor är relevanta både inom och utanför organisationen.

INTRESSENTER	AKTIVITETER	FREKVENNS
Kunder	Webbplats Kundservice Kundbesök Informationsblad Blixten Blixten magasin Byggmöten /Informationsmöten Stadsnät SKI-undersökning Prisdialog företagskunder fjärrvärme Kundsynpunkter Fjärrvärmeträff privat Fjärrvärmeträff företag Kundevent Sociala Medier	Löpande Löpande Löpande 1 gång/år 1 gång/mån 30 st under året 1 gång/år 1 gång/år 2-3 ggr/år Löpande 1 gång/år 1 gång/år Ca 20 st/år Löpande
Medarbetare och fack	Intranät Arbetsplatsträffar Medarbetarundersökning Internutbildningar Personalinformation Morgonsoffa Facklig representation i styrelsen Kontakter med fackliga företrädare Arbetsmiljögrupper	Löpande Löpande Vartannat år Löpande 2 gånger/år 1 gång/månad Löpande Löpande
Ägare	Styrelsemöten Ägardialog Årsstämma	1 gång/månad Löpande 1 gång/år
Allmänheten	Lokala arrangemang Sponsringsaktiviteter Pressmeddelanden /pressträffar Studiebesök	Ca 20 st/år Löpande Löpande Löpande
Leverantörer och entreprenörer	Upphandlingar /Avstämning av avtal Bygg och projektmöten	Löpande Löpande
Myndigheter	Dialog med myndigheter i olika sammanhang	Löpande
Skolor	Besök i skolor och samarbete med Upptech	Årligt återkommande
Ideella organisationer	Samrådsprocesser	Vid tillståndsprövning
Bransch	Kontakt genom bl.a. branschorganisationer	Löpande

MÅL

10% BÄTTRE KLIMATAVTRYCK

Innebär att vi ska minska våra utsläpp av koldioxidkvivalenter med 10% fram till 2020. Vi utgår från resultatet i klimatbokslutet 2015 som visade -311 00 ton. Målet innebär att klimatavtrycket för koncernen ska vara -342 000 ton koldioxidkvivalenter år 2020.

10% ÖKAD KUNDNÖJDHET

Mäts som Nöjd Kund Index (NKI), enligt Svenskt Kvalitetsindex på årlig basis. Vi utgår från år 2016 då NKI-värdet var 71 och målet är 77 år 2020.

10% ÖKAD LÖNSAMHET

Vi utgår från rörelseresultatet efter finansiella kostnader för koncernen för 2015 på 72 miljoner kronor. Målet för 2020 är 122 miljoner kronor.

RESULTAT 2017

10% BÄTTRE KLIMATAVTRYCK

Resultatet för året är -295 000 ton koldioxidkvivalenter. Vi har gjort framsteg under året och minskat förbrukningen av olja och el. Vi har också ökat vår egen elproduktion, jämfört med 2015, vilket påverkar resultatet positivt. Även om vi tagit steg i rätt riktning minskar inte vårt klimatavtryck då slutresultatet belastas av att vi installerat en elångpanna hos en stor kund, vilket ger en större negativ påverkan än vad som vägs upp av våra förbättringar.

10% ÖKAD KUNDNÖJDHET

Kundnöjdheten har utvecklats i positiv riktning och NKI-värdet har ökat från 71 (2016) till ett 73 år 2017.

10% ÖKAD LÖNSAMHET

Lönsamheten ökar starkt för koncernen från 105 mnkr (2016) till 161 mnkr 2017.

10% ökad lönsamhet

10% minskat klimatavtryck

10% ökad kundnöjdhet

EN GOD
KRAFT FÖR
ETT GOTT
SAMHÄLLE.

VÅR VÄG FRAMÅT

I vårt uppdrag som energibolag ingår det att bidra till ett väl fungerande och hållbart samhälle idag och i framtiden. Vi vill vara en medspelare och drivande i utformningen av regionens framtida infrastruktur och ett gott samhälle. Vår vision "En god kraft för ett gott samhälle" pekar ut riktningen. Vi arbetar för att det ska vara enkelt att vara kund hos oss, vi ska finnas nära och tillsammans bidra till ett hållbart samhälle.

Under hösten 2016 fattades beslut om nya mål för koncernen med fokus på år 2020. Målen innebär: 10% bättre klimatavtryck, 10% ökad kundnöjdhet och 10% ökad lönsamhet. I den löpande texten i denna rapport kommer vi hänvisa dessa som: målen 10-10-10.

VÄGEN – VÅRT RAMVERK FÖR UTVECKLING

Vägen är vårt utvecklingsprogram som fungerar som ett ramverk för vårt arbete med struktur och kultur för utveckling och förbättringsarbete. Med vår vision "En god kraft för ett gott samhälle" fortsätter strävan mot våra inriktningsmål 10-10-10. Vägen är indelat i följande huvudområden:

- Ständig utveckling, innefattar ständiga förbättringar i vardagen och mer omfattande utvecklingsprojekt. Allt ska hänga samman med den strategiska styrningen mot 10-10-10.

- Rätt från början, att vi strävar efter att ständigt förenkla och förbättra flöden och processer, för att på så sätt skapa effektivare arbetssätt som minskar risken för strul och merarbete.
- Engagerat lagarbete, innebär att vi alla är ett lag som jobbar tillsammans. Var och en bidrar aktivt med sin kompetens och sitt engagemang för att nå våra gemensamma mål. Grunden för vårt arbete är att vi vill att våra medarbetare ska trivas och vara stolta över kulturen inom Jönköping Energi, vilket är en förutsättning för att våra värderingar Nära, Enkelt, Hållbart ska vara levande.

VÅRT FOKUS UNDER 2017

För att uppnå målen 10-10-10 till år 2020, har den strategiska styrningen brutits ner till mål för respektive affärsområde, stab och marknad. Uppföljning av målen sker varje månad och är publik för alla medarbetare på intranätet. I årshjulet för styrning och uppföljning har kompetensplanering lyfts in som en egen del och under året har ett arbete påbörjats för att definiera vilka kompetenser som vi behöver framöver och var vi befinner oss idag.

Flera av våra processer har arbetats igenom för att förenkla och förtydliga våra arbetssätt, ex inom kundrelationer,

kabelvisning, mätning. Ambitionen är att vi ska göra rätt saker och göra sakerna rätt från början, för både kundens och medarbetarens skull.

Under 2017 har ett antal initiativ tagits för att stärka Jönköping Energi som en attraktiv arbetsgivare. För att skapa mötesplatser och ökad förståelse för företagets utveckling och den enskilde medarbetarens roll har sex medarbetardialoger genomförts i form av lunchseminarier där olika aktuella ämnen har lyfts. Vi har genomfört två "morgonsoffor", dit alla medarbetare bjuds in att ta del av vad som händer just nu inom Jönköping Energi och var vi är på väg. Under hösten genomfördes en heldags personalträff med workshops, där fokus var att fånga in medarbetarens syn på företagskulturen. Ledningsgruppen har utifrån resultatet som kom fram format en plan för att stärka en lärande kultur.

VAR ÄR VI PÅ VÄG...

Det är två områden som framträder särskilt tydligt för det fortsatta arbetet under nästkommande år. Dels att utarbeta en projektportfölj för prioriterade utvecklingsprojekt inom koncernen. Syftet med projektportföljen är att skapa tydliga förutsättningar för styrningen av prioriterade projekt och

säkra upp resurser för att nå önskade resultat.

Den andra delen består av fortsatt träning i att hantera ständiga förbättringar i vardagen och målet är att stärka den lärande kulturen. Mycket av den grundläggande strukturen för en lärande organisation är på plats i form av årshjul för styrning och målnedbrytning, pulsmöte för info och uppföljning av mål och aktiviteter, samt olika mötesplatser för medarbetare och ledare. Nu inriktar vi oss framöver på att fortsätta stärka kopplingen till 10-10-10 målen med tydligare uppföljning och feedback i vardagen i hela organisationen. För att uppnå det satsar vi på att träna våra ledare och medarbetare utifrån en framtagna plan för 2018.

Ett annat område som blir allt mer aktuellt är innovation och nytänkande. En lärande organisation ger en god grund till att på ett systematiskt sätt få fram idéer till framtida produkter och tjänster till våra kunder. Behovet av att samverka med andra aktörer blir nödvändigt för att följa med i den snabba förändring som samhällsutvecklingen skapar. Det kräver i sin tur högre krav på en strategisk kompetensförsörjning för att säkerställa att rätt kompetens finns på rätt plats i rätt tid i organisationen.

STÄNDIG
UTVECKLING

RÄTT FRÅN
BÖRJAN

ENGAGERAT
LAGARBETE

VÅR ROLL I JÖNKÖPING

FJÄRRVÄRME

I början av 1980-talet tog byggnationen av fjärrvärme fart i Jönköping och utbyggnaden har sedan dess bara ökat i takt med att Jönköping har vuxit i invånarantal och antal bostäder. Vårt fjärrvärmenät sträcker idag från Jönköping och Huskvarna till Bankeryd i nordväst och Torsvik i söder. Vi producerar i huvudsak fjärrvärme i våra två kraftvärmeverk på Torsvik. Det ena verket eldas med biobränsle och det andra med brännbart avfall som bland annat kommer från boende och verksamheter i Jönköping.

De båda verken på Torsvik står för ca 90 % av fjärrvärmebehovet i Jönköping. Utöver vår verksamhet på Torsvik har vi även Kraftvärmeverket Munksjö som ligger i centrala Jönköping. Den anläggningen används endast när det är riktigt kallt eller som reserv och eldas med träpulver. Vi förser även Gränna med fjärrvärme i ett lokalt nät, med ett värmeverk som stod klart 2011 och som eldas med träflis.

För att säkerställa att kunderna får tillräckligt med värme mäts trycket i olika delar av fjärrvärmenätet, och ett antal kritiska punkter övervakas. Planerade avbrott mäts och följs upp i mål. När det gäller oplanerade avbrott har vi under året arbetat med att utveckla mätmetoder för att kunna beräkna avbrottstid hos kund. När vi har avbrott i fjärrvärmenätet är det inte alltid som de blir märkbara för kunden, och vi har inte mätning hos varje enskild kund vilket gör att vi mäter på vissa punkter och beräknar tillgängligheten.

FJÄRRKYLA

I centrala Jönköping finns ett fjärrkylanät som förser fastigheter och lokaler med klimatsmart kyla. Produktionen sker till största del med kallt vatten från Vättern och överskottsvärme från fjärrvärmen sommartid, vilket gör den mycket resurseffektiv.

ELPRODUKTION OCH ELHANDEL

Den el vi producerar kommer till största delen från Kraftvärmeverket Torsvik, där vi samtidigt producerar fjärrvärme. Vi har också elproduktion i två vindkraftverk utanför Gränna och använder oss av vattenkraft i Huskvarna och Röttle.

Den el vi producerar motsvarar 44 % av elbehovet hos våra kunder. Hos oss får alla privat- och företagskunder med vanliga elavtal en mix av förnybar energi från vind, vatten

och bioenergi i kraftvärmeverk. Detta säkerställs genom ursprungsgarantier. Vi har ungefär 42 500 elhandelskunder och sålde 628 GWh el till dem under 2017.

ELNÄT

Jönköping Energi driver och underhåller ett elnätsområde som motsvarar Jönköping kommun i storlek. I Nils Holgersson-undersökningen 2017 hamnade Jönköping Energi Nät på 8:e billigaste nätavgift bland Sveriges 290 kommuner. Vi är stolta över att erbjuda invånarna en kostnadseffektiv elanslutning och ser att det är samhällsekonomiskt effektivt att distribuera el i elledningar från större produktionsanläggningar ut till kund.

Vi har en hög leveranssäkerhet till våra kunder med en tillgänglighet på 99,998 %. Den höga leveranssäkerheten tillsammans med de låga elpriserna gynnar både privatkunder och företagskunder i Jönköpings kommun. För att bibehålla vår höga nivå arbetar vi kontinuerligt med att optimera vår drift och vårt underhåll. Vi har överblick över alla strategiska punkter i nätet samt en beredskapsorganisation som rycker ut alla tider på dygnet vid eventuella avbrott. Vi säkrar upp vårt elnät genom att lägga ner elledningar i marken istället för att ha luftburna ledningar, vilket ger tryggare leveranser till våra kunder och gör oss mindre sårbara för stormar.

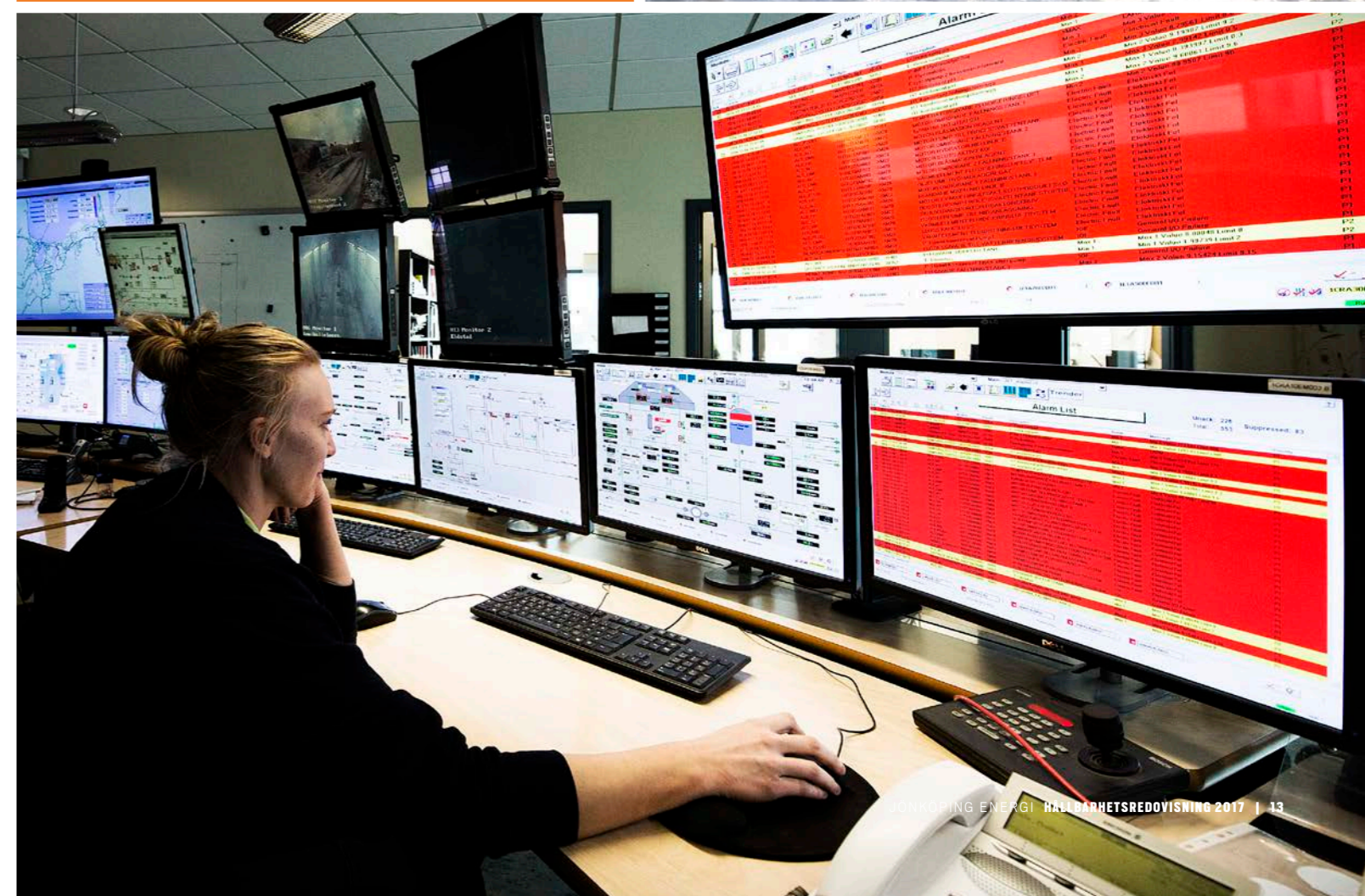
Jönköping är en expansiv region med en årlig ökning på ca 400 kunder till elnätet. Det i kombination med ökande andel av elbilar och förnybar energi ger oss förutsättningar för hur vi kommer utveckla nätet framöver. Vår målsättning är att ta fasta på vår höga leveranssäkerhet och att ha en stabil prisstrategi samt god kommunikation med våra kunder.

STADSNÄT

Stadsnätet är den del av vår verksamhet som växer allra mest och som har utvecklats till en viktig samhällsfunktion. Vår roll är att erbjuda, bygga och driva ett öppet stadsnät i en fiberbaserad infrastruktur. Stadsnätet är öppet och tillgängligt för marknadens alla aktörer, vilket gör att de kan erbjuda tjänster på likvärdiga villkor. Tjänsteleverantörerna erbjuder tjänster inom tv, telefoni, bredband och digitala värfärdstjänster som exempelvis trygghetslarm via vårt fibernät.

Vi har under året kunnat ta steget att erbjuda resterande hushåll på landsbygden i kommunen, en fiberanslutning. Det innebär att hela landsbygden runt Jönköping nu fått

möjlighet att ansluta sig stadsnätet. De sista tätbebyggda områdena i kommunen kommer att erbjudas anslutning under 2018. Regeringens nya bredbandsmål innebär att 98% ska ha tillgång till snabbt bredband om minst 1 Gigabyte/sekund år 2025. Vi ligger före den planen och räknar med att alla ska ha tillgång till eller möjlighet att beställa snabbt bredband i Jönköpings kommun redan under 2019-2020.

Driftsäkerheten i stadsnätet har en mycket hög och stabil nivå med en tillgänglighet på 99,969 %. Vår beredskapsorganisation är bemannad dygnet runt och kan rycka ut för att avhjälpa fel. För att hålla hög driftsäkerhet bevakar vi kapacitetsutnyttjande samt belastning på utrustning och förbindelser för att i ett tidigt stadium kunna sätta in åtgärder. Planerade avbrott genomförs till största del nattetid, då genomförs större omkopplingar i fibernätet samt uppgradering av mjukvaror.

Vi är med i Svenska Stadsnätsföreningen (SSNF) som tagit fram ett ledningssystem "Driftsäkerhetsarbete för elektroniska kommunikationsnät och tjänster" som är anpassat för ett systematiskt arbete med driftsäkerhet för stadsnätsverksamhet. Vi driver nu ett projekt för att implementera ledningssystemet i vår verksamhet som bland annat innefattar incidenthantering, risk och sårbarhetsanalys, förändringshantering, konsekvensanalys och kontinuitetsplanering.

Under året lanserade Com Hem Öppna Nät-Barometern, där de tagit tempen på bredbandsutvecklingen i Sverige genom att mäta kvaliteten i de öppna näten. Vi tog tredje platsen på listan, i tuff konkurrens med de stora aktörerna.

BIOGAS

Genom att ta emot matavfall från boende och verksamheter i Jönköping kommun och från andra kommuner runt om i regionen är det möjligt för oss att producera biogas. Biogas kan tankas på tre ställen i Jönköping och utöver det så förser vi länstrafikens bussar med gas, vilket bidrar till en renare stadsluft.

Vid produktion av biogas får vi också ut en produkt som kallas biogödsel. Biogödsel används av bönder istället för konstgödning. Biogödseln bidrar till att kretsloppet sluts och det som en gång kom från böndernas åkrar kommer tillbaka dit och återanvänds.

När man nyttjar matavfall för att kunna producera biogas nyttjas det energiinnehåll som annars skulle gått förlorat. Det finns en betydande miljövinna med att använda biogas jämfört med fossila bränslen, eftersom den har mindre klimatpåverkan och vi får en renare stadsluft. Den anläggning som vi har idag är en av de första anläggningarna som byggdes i Sverige och har inte gått med ekonomisk vinst. De utredningar som har gjorts visar att det inte är hållbart att driva vidare verksamheten som den ser ut idag, det krävs nyinvesteringar och ny modern teknik för att få det att gå runt ekonomiskt.

Hösten 2017 fattades det politiska beslutet att inte fort-

sätta med biogasverksamheten. I skrivande stund pågår en process som vår ägare Jönköping Rådhus ansvarar för, och viljan är sälja biogasen vidare till en ny aktör 2018. Fram till att en ny ägare tar över så fortsätter vi att producera biogas och driva verksamheten vidare.

TJÄNSTER INOM ENERGI

Vi arbetar med energitjänster, det innebär att vi hjälper industrier, företag och fastighetsägare att arbeta långsiktigt med att effektivisera sin energianvändning och därigenom minska sin miljöpåverkan. Vi har under året inlett ett samarbete med Jönköping Airport, som innefattar kartläggning av energiförbrukning och förslag på alternativa lösningar för energieffektivisering.

Både våra företagskunder och privatkunder erbjuds möjligheten att ansluta sig till vår kostnadsfria webb-tjänst "Envis". I "Envis" kan kunden se sin förbrukning av el och fjärrvärme, och uppdatering sker en gång varje dygn. Under 2017 har vi arbetat med att utveckla tjänsten, och våren 2018 kommer en ny version lanseras som blir mer lättöverskådligt och tillgängligt genom att den även anpassas till mobil och surfplattor. Vi vill genom "Envis" ge kunden möjlighet att kunna följa och påverka sin energiförbrukning. Det finns också möjlighet att köpa till tilläggstjänster.

Under året har vi breddat vårt utbud av tjänster och erbjuder nu solceller till privatkunder och laddtjänster för elfordon. Intresset för solceller hos privatkunder har varit stort och vi planerar att kunna erbjuda solcellspaket även till företag och bostadsrättsföreningar framöver.

Vi har under hösten tagit över förvaltningen av 14 laddplatser för elfordon från Jönköpings kommun, och har också fått uppdraget att utveckla laddinfrastrukturen vidare i Jönköping. Planen är att fördubbla antalet laddplatser under 2018.

APP OCH WEBB FÖR SNABB INFORMATION

När det uppstår driftstörningar i fjärrvärme-, el- eller stadsnätet är det viktigt att snabbt få ut information till våra kunder. Vi lägger ut driftinformation på vår webbplats och i vår app, i appen kan kunderna få sms-meddelanden om pågående störningar. Vid planerade avbrott aviserar vi berörda kunder i förväg via postutskick.

I mitten av maj lanserade vi en helt ny webbplats, som snabbare och enklare hjälper besökaren att hitta rätt information. Driftinformationen lyfts fram tydligare både på webbplatsen och i appen. SKI-undersökningen 2017, visade att det är viktigt att hålla våra kunder informerade samt att vara proaktiva, och det här är ett utav stegen för att möta upp den efterfrågan.

*SKI= Svenskt Kvalitetsindex, mäter kundnöjdheten inom olika branscher. Vi gjorde vår första SKI 2016 och gör den därefter årligen.

INSTALLERAD EFFEKT, MW

	FJÄRRVÄRME	EL
Kraftvärmeverket Torsvik avfall	60	16
Kraftvärmeverket Torsvik biobränsle	95	39
Vattenkraft i Huskvarna		15
Vattenkraft i Röttle		6
Vindkraft i Tuggarp		4,6

Förutom dessa större anläggningar finns ytterligare ca 30 enheter med produktionskapacitet på sammanlagt ca 260 MW fjärrvärme. Dessa består av värmepumpar, biopannor och oljepannor och används framförallt som reserv. Vi har också ett par separata fjärrvärmenät och några industrikunder som försörjs med biopannor och med olja som reserv.

PRODUCERAD ENERGI, GWH

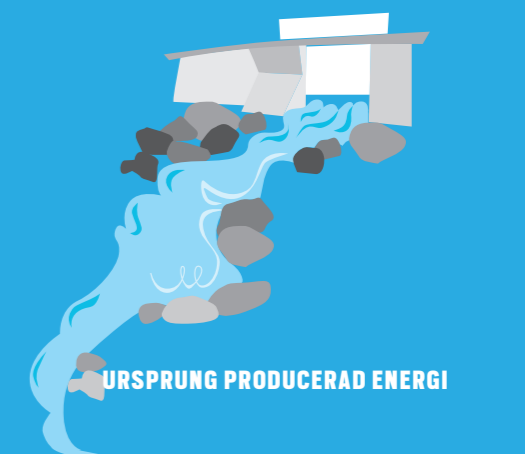
	2017	2016	2015
Fjärrvärme	812	716	750
Ånga	50	53	48
Färdig värme	8	8	5
El	277	215	166
Fjärrkyla	13	9	9
Biogas	23	23	21

PRODUCERAD BIOGÖDSEL, TON

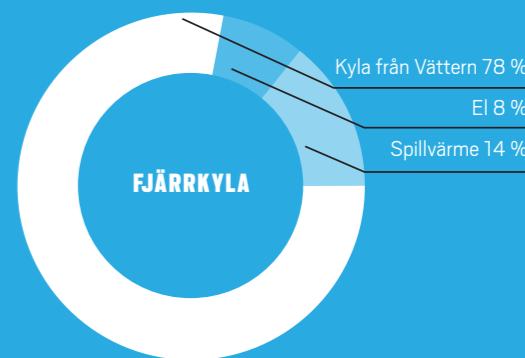
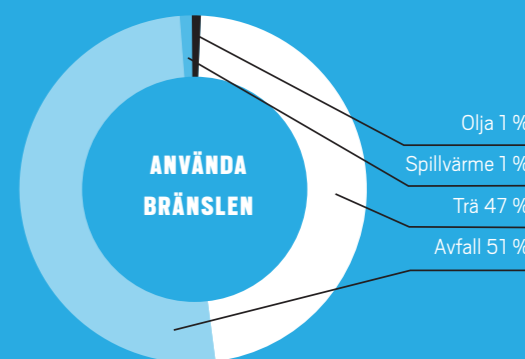
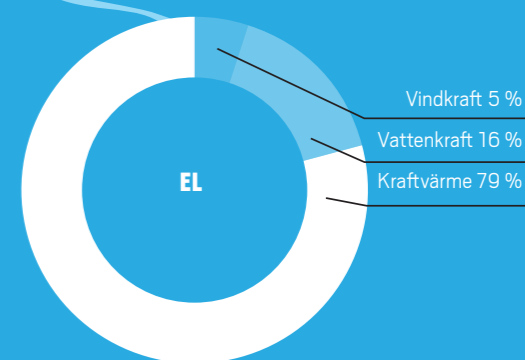
2017	33 300
2016	37 419
2015	32 980

ANTAL KUNDER

	FJÄRRVÄRME	ELNÄT STADSNÄT
Bostäder	5 251	48 790 24 298
Industri	41*	5 635 1 136
Institution	874*	922 300
Producenter	-	89 -

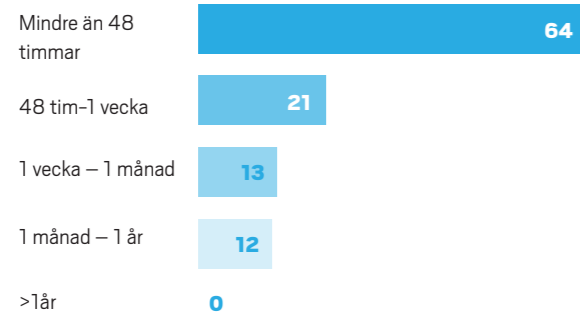
URSPRUNG PRODUCERAD ENERGI

*Centrala fjärrkylanätet Jönköping

ANTAL FRÄNKOPPLINGSÄRENDEN PGA UTEBLIVEN BETALNING

ELNÄT

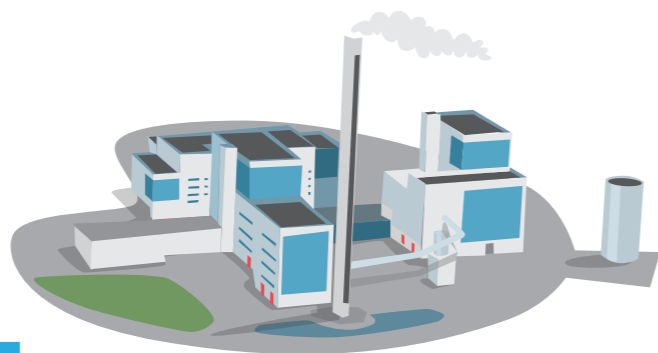

Alla som har betalat har därefter fått elen tillbaka inom 48 timmar. Fjärrvärme har inte haft några fränkopplingsärenden pga bristande betalning. Stadsnätet har haft enstaka fall.

TILLGÄNGLIGHETSFAKTOR KRAFTVÄRMEVERKET TORSVIK

Avfallspannan avser hela året inkl revisionsstopp. Biopannan jämför mot planerad drifttid

	AVBROTTSFREKVENNS	AVBROTTSSTID
	Antal avbrott per kund	Avbrottsstid per kund i minuter
Fjärrvärme	Planerade avbrott 0,43	108,32
Elnät	Oplanerade avbrott 0,332	12,23
	Planerade avbrott 0,041	5,45

LÄNGD PÅ ÖVERFÖRINGS- OCH DISTRIBUTIONSLEDNINGAR

FJÄRRVÄRME, KM

Distributionsledningar, 440

FJÄRRKYLA, KM

Distributionsledningar, 13

STADSNÄT, KM

Serviskabel, 1 461

Stamfiberkabel, 1 521

ELNÄT

Spänningsnivå, kV	0,4	10	20	40	130
Kabel i mark, km	1 931	767	17	77	4

ELNÄT

Spänningsnivå, kV	0,4	10	40
Luftledning, km	138	168	66

EN GOD KRAFT FÖR JÖNKÖPING

Vi vill vara en god kraft i Jönköping och ett sätt att vara det är genom att sponsra många olika aktiviteter. Varje år sponsrar vi ett hundratal lokala initiativ inom drott, kultur, miljö och samhälle med fokus på barn och ungdomar samt hållbar samhällsutveckling. På så sätt ger vi möjlighet till engagemang som gynnar både individer och grupper i vårt närområde. Vi har en sponsringspolicy som beskriver vårt syfte och fokus och vi upprättar samarbetsavtal med dem vi sponsrar. I samarbetet ingår gemensamma uppföljnings- och utvärderingsmöten. Under 2017 har vi anordnat och medverkat i ett flertal olika evenemang och här följer exempel på några av dem.

KLIMATDAG PÅ ERIK DAHLBERGSGYMNASIET

Tillsammans med ungdomar.se och Länsstyrelsen i Jönköpings län genomförde vi en heldag på Erik Dahlbergsgymnasiet. Temat för dagen var att lyfta klimatfrågan och vi genomförde workshops med fyra klasser. Vår workshop handlade om vad man själv kan göra för att göra skillnad för klimatet och att ingen kan göra allt men att alla kan göra något.

HÅLLBARHETSEVENT INFÖR ADVENT PÅ IKEA

Under tre dagar i november var vi på Ikea och lagade adventsljusstakar och pratade elsäkerhet inför stundande advent och jul. Besökare kunde komma förbi med sin trasiga adventsljusstake och få den lagad istället för att köpa en ny, och samtidigt prata elsäkerhet och trygghet.

ELSKÅP I CITY

Under våren drev Jönköping Energi ett projekt tillsammans med Destination Jönköping där vi klädde tolv elskåp i centrala Jönköping med olika foton. Tanken bakom projektet är att tillsammans visa upp staden, den goda kraften, lyfta lokala förmågor och förgylla stadsmiljön. Motiven på fotona var från Jönköping med omnejd och ger invånare och turister tips på vad som finns att se i staden och uppmärksamma hållbarhet genom att bland annat visa vattenkraft.

STUDIEBESÖK

Intresset för att besöka kraftvärmeverket på Torsvik håller i sig, vi tar emot cirka två grupper i veckan. För oss är det ett utmärkt tillfälle att visa upp och berätta om den miljönytta som kraftvärmeverket bidrar med. Många som lämnar kraftvärmeverket efter en guidad tur är mycket imponerade och har ökat sin förståelse vad gäller avfall, återvinning, biobränslen, el och hur vi gemensamt kan hushålla med våra resurser.

BLODOMLOPPET

Blodomloppet är ett årligt motionslopp som vi återkommande deltar i. Nytt för i år var att vi hade en vattenstation där deltagarna kunde fylla på sina vattenflaskor. Ungefär 60 medarbetare från Jönköping Energi var med i loppet och hade på sig t-shirts med vår vision tryckt på ryggen.

ORANGE LJUS FÖR KVINNORS RÄTT

Vi uppmärksammade den internationella kampanjen att avskaffa våld mot kvinnor, genom att lysa upp Munksjöbron i centrala Jönköping med orange ljus under 16 dagar. Den orange färgen är gemensam för alla aktiviteter världen över och startade den 25 november på den internationella dagen för avskaffandet av våld mot kvinnor.

TILLSAMMANS FÖR MUSIKHJÄLPEN

Vi uppmuntrade våra medarbetare att skänka en slant till Musikhjälpen, och den insamlade pengarna dubblerades sedan av Jönköping Energi. Ett stort engagemang gjorde att vi tillsammans kunde skänka 21 200 kr Musikhjälpen som hade temat "Barn är inte till salu".

BLIXTEN MAGASIN

I början av juni gav vi ut ett magasin till alla hushåll i Jönköping. Magasinet innehöll bland annat reportage om hur vi jobbar med smarta energilösningar och energispartips. Vi ser magasinet som en kanal för att bidra till att öka kunskapen kring vår verksamhet och hur vi arbetar med hållbarhet och vilken skillnad det gör, både i Jönköping men även globalt.

VI SOM ARBETSGIVARE

Jönköping Energi vill vara en attraktiv arbetsgivare och en förutsättning för det är att verksamheten ska bedrivas i en säker, utvecklande och hälsosam arbetsmiljö. Vår verksamhetspolicy och våra rutiner beskriver hur vi arbetar systematiskt med att styra och följa upp verksamheten så att ohälsa och olyckor förebyggs.

Vid utvecklingssamtal mellan medarbetare och chef diskuteras arbetsituationen, där både fysiska och psykosociala arbetsmiljöfrågor ingår. Återkommande genomförs en medarbetarundersökning. Undersökningen brukar ha en hög svarsfrekvens och visar på höga resultat på frågor som rör trivsel på arbetsplatsen, bemötande, förtroende, meningsfullt arbete och att bli respekterad. Något lägre resultat har de frågor som handlar om förtroende för hur förändringar hanteras, kommunikation internt och styrning av verksamheten. Därför arbetar vi vidare med utvecklingsprogrammet Vägen för att öka delaktigheten, ständig förbättring och överenskomna arbetssätt.

För att stärka rollen som attraktiv arbetsgivare har ett projekt genomförts för att utveckla arbetsgivarens erbjudanden till de anställda. Det har bland annat lett fram till att ett medarbetarprogram ska startas upp 2017. Medarbetarprogrammet innehåller utvecklingssteg från introduktion till vidareutveckling inom företaget. Inom ramen finns också aktiviteter som riktar sig till alla anställda i form av medarbetardialoger och satsningar på säkerhet och hållbarhet.

SÄKERHET

Arbetsmiljöfrågorna har stort säkerhetsfokus, vi har många farliga arbetsmoment där bristande säkerhet kan få väldigt allvarliga konsekvenser. Säkerheten är högt prioriterad i alla led, från företagsledning ned till varje individ.

Skyddsombuden deltar i det systematiska arbetsmiljöarbetet och en kontinuerlig samverkan mellan ledning och skyddsombud sker i en övergripande arbetsmiljögrupp. För att främja diskussioner inom det egna affärsområdet finns även fyra underliggande arbetsmiljögrupper. I arbetsmiljögrupperna diskuteras förebyggande åtgärder, riskanalyser, skydds- och miljöronder, händelser och uppföljning av dessa, förändringar, nya lagar m.m.

En viktig förutsättning för vårt förbättringsarbete är att risker och tillbud rapporteras in i ett händelserapporteringssystem, som alla medarbetare uppmanas att använda. Händelsen ställs till närmaste chef eller annan person som utreder åtgärder så att händelsen inte ska upprepas eller att olyckor förebyggs.

RAPPORTERADE RISKOBSERVATIONER, TILLBUD SAMT OLYCKOR

ANTAL RAPPORTERADE HÄNDELSE

	2017	2016	2015
Olyckor			
varav kvinnor/män	29 (4/25)	16 (3/13)	15 (3/12)
Riskobservationer/tillbud	138	97	70
Övrigt		14	3
Totalt antal rapporterade händelser	167	127	88

SJUKFRÅNVARO AV TOTAL ARBETSTID I %

Kvinnor	5,0
Män	1,9
Totalt	2,66

41,6 % av medarbetarna har haft frisknärvaro, det vill säga inte haft någon sjukdag under 2017.

Vid allvarliga tillbud eller olyckor sker en rapportering till Arbetsmiljöverket och i vissa fall Elsäkerhetsverket. Under 2017 har två allvarliga olyckor anmälts. En olycka där en anställd inandades ångor från utspilld saltsyra och en olycka med strömgenomgång. Ingen av händelserna medförde sjukskrivning. Händelserna har utretts och det har sin tur lett fram till nya rutiner och åtgärder, vilket också kommunicerats med anställda som berörs samt myndigheter.

När vi hyr in personal eller anlitar entreprenörer ska de följa våra krav på en säker arbetsmiljö. För att få tillträde till produktionsanläggningar krävs SSG Entré som är en utbildning i säkerhet. För andra delar av verksamheten använder vi oss av Miljö- och säkerhetsföreskrifter. I samband med revisioner där många entreprenörer är verksamma görs skydds- och miljöronder flera gånger i veckan.

HÄLSOSAM ARBETSMILJÖ

För att främja god hälsa erbjuds alla medarbetare friskvårdsbidrag, gemensamma trivselaktiviteter och regelbundna frisk-

FÖRDELNING MELLAN KVINNOR OCH MÄN

ANSTÄLLDA

CHEFER

KONCERNSTYRELSE

205 män
269 anställda
64 kvinnor

vårdsundersökningar, som genomförs av företagshälsovården. Under året har 157 medarbetare genomgått en friskvårdsundersökning och fått en hälsoprofilbedömning. Friskvårdsundersökningen innebär ett samtal kring en självuppskattning om kost, livsstilsfrågor och arbetsmiljöfrågor. Det ingår också en hälsokontroll och konditionstest. Syftet är att skapa medvetenhet om samband mellan livsstil, hälsoupplevelse och hälsodata för att förebygga ohälsa.

En arbetsmiljödag, "Ledarskap och samverkan för ett hälsofrämjande och hållbart arbetsliv" med Jönköpings Kommun har erbjudits chefer och arbetsmiljögruppens medlemmar.

Vi samarbetar med Företagshälsan i Jönköping AB för att säkerställa vår företagshälsovård. Tillsammans med dem arbetar vi med hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser för att påverka medarbetarnas hälsa positivt, säkerställa en säker arbetsmiljö och för att minska sjukfrånvaron. I samband med nyanställning görs hälsokontroll och drogtest.

Vi har nolltolerans gällande bruk och påverkan av alkohol och droger. Rutin finns för vad som gäller för drog- och alkoholttest, hantering vid misstanke samt att slumpvisa alkoholtester utförs. Både anställda och entreprenörer kan bli aktuella för test, det finns också alkoholåsar som en säkerhetsåtgärd i våra bilar. Detta bidrar till en säker arbetsplats och en hållbar arbetsmiljö.

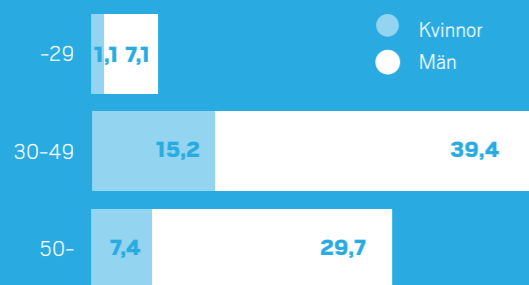
JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD

Arbetet med ökad jämställdhet och jämlikhet är ett långsiktigt arbete och kräver ett systematiskt arbetssätt. Frågan har under året blivit mer aktuell i såväl ledningsgrupp som i organisationen, och även om alla mål inte är uppnådda och alla aktiviteter fullt genomförda har vi tagit ett steg i rätt riktning.

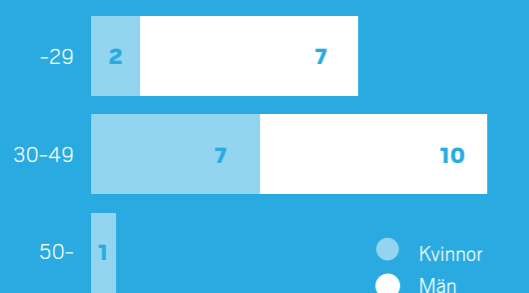
Jönköping Energi arbetar med jämställdhet och mångfald utifrån kommunens övergripande jämställdhetsplan. Planen gäller för tidsperioden 2015-2020. För koncernen upprättas en årlig handlingsplan där mål och aktiviteter omfattar jämställdhet och jämlikhet, utifrån alla människors lika värde och rättigheter utifrån alla diskrimineringsgrunder.

Under 2017 har vi fortsatt delta i branschorganisationen Energiföretagen Sveriges Qraftsamling – energibranschens årlånga ledarutvecklings- och förändringsprogram för ökad jämställdhet samt att öka andelen kvinnliga chefer. Vi har en chef från oss som deltar i programmet och vi bidrar samtidigt med två mentorer till deltagare från andra energiföretag. Ett av våra mål är att andelen kvinnor som är ledare ska motsvara andelen kvinnor i hela organisationen. För att bidra till det har vi påbörjat ett arbete med att utveckla rekryteringsprocessen och utbilda chefer för att kunna attrahera kvinnliga sökande på ett bättre sätt. Vi vill också öka föräldravänskapen genom att utveckla den interna uppförandekoden samt se över rutiner för arbetstider, mötestider och löneprocessen.

ÅLDSFÖRDELNING TILLSVIDAREANSTÄLLDA, %

ÅLDSFÖRDELNING NYANSTÄLLDA, ANTAL

PERSONALOMSÄTTNING EXKL. PENSIONSavgÅNGAR (%)

Kvinnor	5,3
Män	3,6
Totalt	4,0

ANTAL MEDARBETARE SOM ÄR BERÄTTIGADE TILL PENSION INOM 5 ÅR OCH 10 ÅR.

BEFATTNING	INOM 5 ÅR	INOM 6-10 ÅR	TOTALT	KVNNOR/MÄN
Ingenjörer	5	10	15	0/15
Tekniker/montörer	10	15	25	1/24
Övriga	5	13	18	8/10
Totalt	20	38	58	9/58

ANDEL UTLANDSFÖDDA MEDARBETARE, %

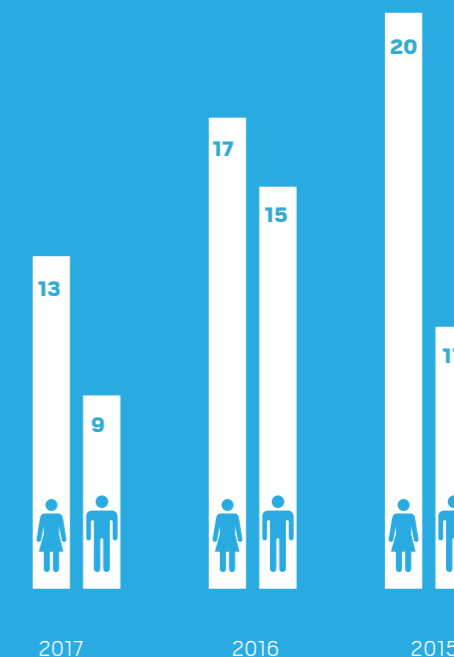
2017	4,7
2016	5,60
2015	5,55

ANTAL TIMMAR KOMPETENSUTVECKLING

Dessa siffror visar utbildningar som generar kursintyg, framförallt lagstadgade utbildningar. Kompetensutveckling sker också genom seminarier, medverkan i nätverk och interna utbildningar som inte syns i statistiken.

FÖRÄLDRALEDIGHET, HEL- OCH DELTID ÖVERSTIGANDE 1 MÅNAD, ANTAL

Vi anställer sommarjobbare varje år, och arbetsuppgifterna är främst inom områden som är oftast ses som könsstereotypt manligt. Vi arbetar vi aktivt med att skapa en jämn könsfördelning och har de senaste åren lyckats bra med det, även om vi har färre tjejer som sökande.

KRÄNKANDE BEHANDLING

Vi accepterar inte någon form av kränkande handlingar på våra arbetsplatser. Alla har ett ansvar för att kränkande särbehandling inte förekommer, men arbetsgivaren har det yttersta ansvaret. Alla medarbetare ska medverka till goda arbetsförhållanden och alla har en moralisk skyldighet att agera om kränkande behandling förekommer – både när det gäller mot kunder och andra medarbetare. En rutin finns för hur vi förebygger och är ett stöd i hur vi ska agera vid upplevd kränkning dels för den som upplever sig utsatt, för chefen, för den som beskylls och för kollegor. Uppföljning sker som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet vid skyddsron, medarbetarundersökning och i medarbetarsamtal.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Vi arbetar kontinuerligt med att vara en attraktiv arbetsgivare, vi vill både behålla och utveckla våra anställda och

att locka till oss nya medarbetare. Hela vår bransch står inför utmaningen med fortsatt stora pensionsavgångar, stora förändringar i vår omvärld och snabb utveckling inom energibranschen. Under året har en särskild kompetensförsörjningsstrategi tagits fram och arbetet med kompetensförsörjningsplaner har påbörjats för att säkerställa att rätt kompetens finns i verksamheten. Arbetet ingår som en del i verksamhetsplaneringen under året.

För att säkerställa en säker och effektiv rekrytering finns en utarbetad rutin och process för rekrytering. Grundläggande vid rekrytering är att ta fram en kravprofil för att säkra upp att vi får rätt kompetens, samtidigt är det ett verktyg för att få en jämställd och jämlik behandling i urvalet. I rekryteringsprocessen ingår hälsokontroll, drogtest för samtliga befattningar samt säkerhetsklassning för uttalade befattningar för säkerheten i företaget, då vi har en samhällsviktig verksamhet. Säkerhetsklassningen innebär att det görs en registerkontroll före anställning och sedan kontinuerlig kontroll av medarbetaren i belastningsregister, misstankeregister samt säkerhetspolisens register.

Vi vill väcka intresse för energibranschen redan bland unga tjejer och killar, därför har vi medverkat i en temavecka om energi för årskurs nio i ett antal år. Nytt för 2017 är att vi har

haft energi- och teknikföreläsningar i samarbete med Energy Competence Center för ett antal elever i årskurs nio. Syftet med dessa är att väcka tankar hos ungdomarna och på ett enkelt sätt förklara vad det innebär att arbeta som exempelvis ingenjör. 2017 medverkade vi även på den stora gymnasie-mässan som hölls på Elmia i Jönköping inför gymnasievalet samt medverkade på öppet hus på Bäckadalsgymnasiet. Vi medverkade utifrån ett brett perspektiv, där vi pratade med eleverna arbetsmöjligheter inom branschen och framtidsutsikter. Varje år anställer vi också sommarjobbare som får testa på olika arbetsuppgifter.

Vi har också sedan flera år tillbaka ett samarbete med Upp-tech som heter Energijakten och riktar sig till femteklassare. Syftet med Energijakten är att få eleverna att fundera kring energins ursprung, hur vi använder den och hur den kan användas i framtiden.

KOMPETENSUTVECKLING

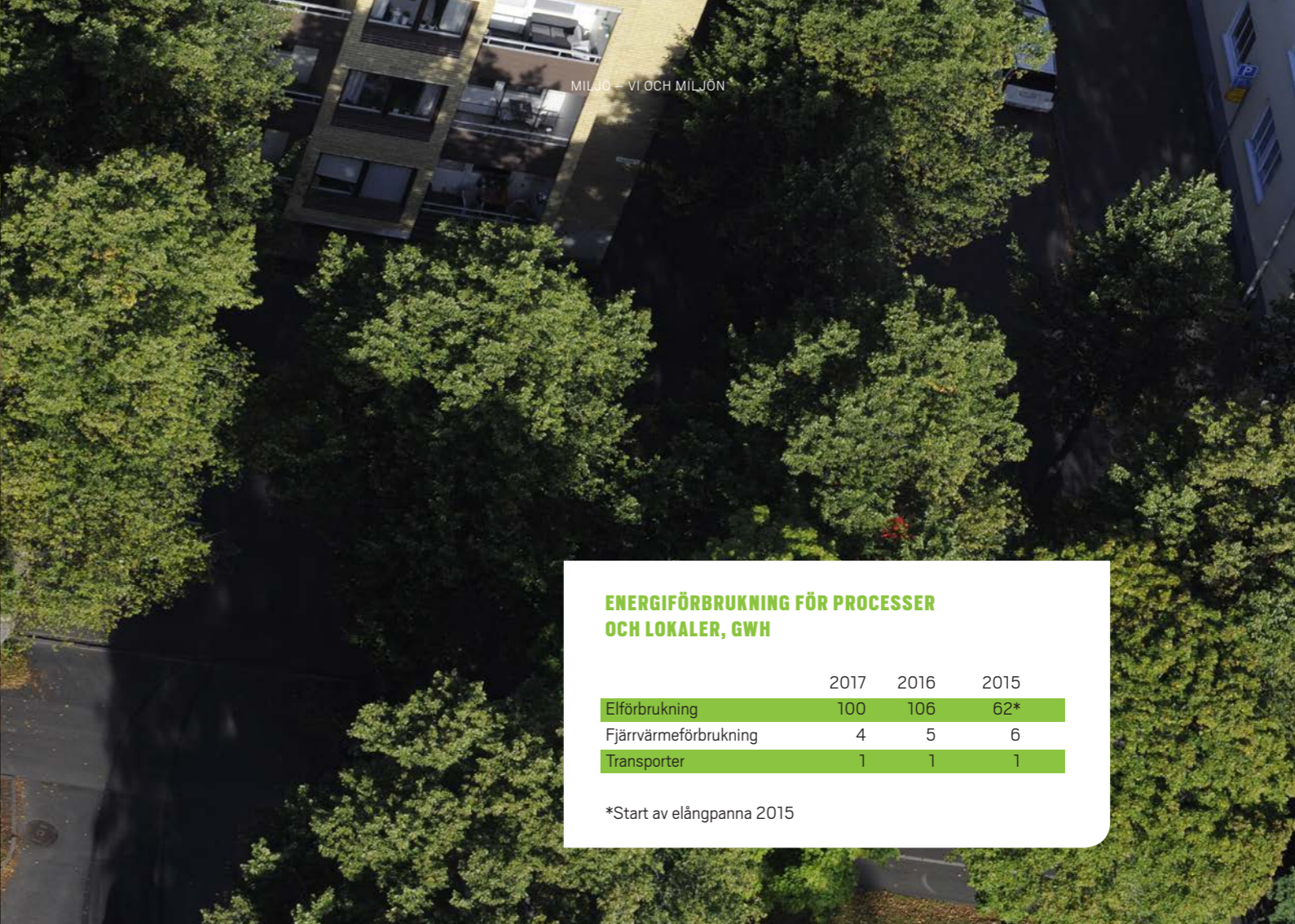
Samtliga nyanställda hos oss genomgår en introduktionsutbildning med övergripande företagsinformation och besök på Kraftvärmeverket Torsvik, de görs två gånger om året. Nyanställda erbjuds också yrkesspecifik kompetensutveckling utifrån medarbetarens behov och verksamhetens krav. En del

av våra medarbetare omfattas av lagstadgade utbildningar i sin yrkesroll.

Medarbetarens kompetensbehov säkerställs vid regelbundna utvecklingssamtal och varje medarbetare ska ha en dokumenterad individuell utvecklingsplan för mål och kompetensutveckling.

Samtliga medarbetare har bjudits in till medarbetardialoger under året. Vi har genomfört två företagsövergripande informationsträffar och anordnat lunchseminarier med olika teman. Vi har också haft en heldag med temat kultur och att vara en lärande organisation.

Under året har fyra chefsdialoger genomförts, det är vår interna mötesplats för alla personalansvariga chefer där dialog kring aktuella ämnen förs i syfte att stärka gemensamma värderingar och synsätt kring ledarskapsfrågor. Några ämnen som varit aktuella är strategisk kompetensförsörjning, kundperspektivet på ledarskap och lärande organisation kopplat till beteende och vanor. Ledare inom organisationen har även deltagit i ett seminarium med tema "Vad innebär det att som ledare vara bärare av en kultur?".

ENERGIFÖRBRUKNING FÖR PROCESSER OCH LOKALER, GWH

	2017	2016	2015
Elförbrukning	100	106	62*
Fjärrvärmeförbrukning	4	5	6
Transporter	1	1	1

*Start av elångpanna 2015

VI OCH MILJÖN

MILJÖARBETE

På Jönköping Energi värderas miljöarbetet högt och det är en del av vår vardag. Vi har alltid olika stora och små projekt igång för att minska vår miljöpåverkan. Genom vårt miljöcertifierade ledningssystem jobbar vi kontinuerligt med ständiga förbättringar, och arbetet fokuserar på förebyggande åtgärder och att identifiera risker ur både miljö- och arbetsmiljösynpunkt. Arbetet följs upp löpande bland annat genom revisioner, skydds- och miljöronder samt rapporterade risker och händelser. Årligen genomförs en gemensam ledningens genomgång för miljö, arbetsmiljö och säkerhet och målen är helt integrerade i affärsmålen. Under 2017 har vi uppgraderat certifieringen enligt ISO 14001:2015 med gott resultat.

KLIMATPÅVERKAN

Klimatpåverkan är en strategisk fråga som vi jobbar med och styr i vår vardag genom att använda rätt bränslen i

produktionen av energi till våra kunder. Det handlar också om att jobba med att hålla resursanvändning nere och att ha god tillgänglighet i våra anläggningar. På så sätt ger vi också förutsättning till en god ekonomi.

Vår största direkta klimatpåverkan kommer från produktion av el och värme. Vårt mål är att förbättra vårt klimatavtryck med 10 % till 2020 jämfört med 2015. Detta gör vi genom god planering och förebyggande underhåll för att hålla en hög tillgängligheten i våra anläggningar, så att så mycket el och värme som möjligt kan produceras med biobränsle, avfall, vindkraft och vattenkraft.

Våra produktionsprocesser kräver också en hel del energi. Vår energiförbrukning är till viss del beroende av vädret och förbrukningen hos våra kunder, men det finns också möjlighet att påverka genom styrning i anläggningar eller vid val av ny utrustning. Energieffektivisering är en viktig del för att vi ska nå vårt klimatmål, och vi arbetar med energikartläggning inom vår ISO 14001-certifiering.

KLIMATBOKSLUT

För att kunna visa vår klimatpåverkan ur ett större perspektiv har vi och många andra energibolag låtit Profu, som är ett oberoende forsknings och utredningsföretag inom energi- och avfallsområdet, göra ett utökat klimatbokslut för vår verksamhet. I klimatbokslutet beräknas de direkta utsläpp från vår verksamhet, som förbränning av bränslen och interna transporter. Även indirekta utsläpp som sker på grund av vår verksamhet ingår, exempelvis genom vår energiförbrukning eller för framställning av bränslen och resurser som vi behöver.

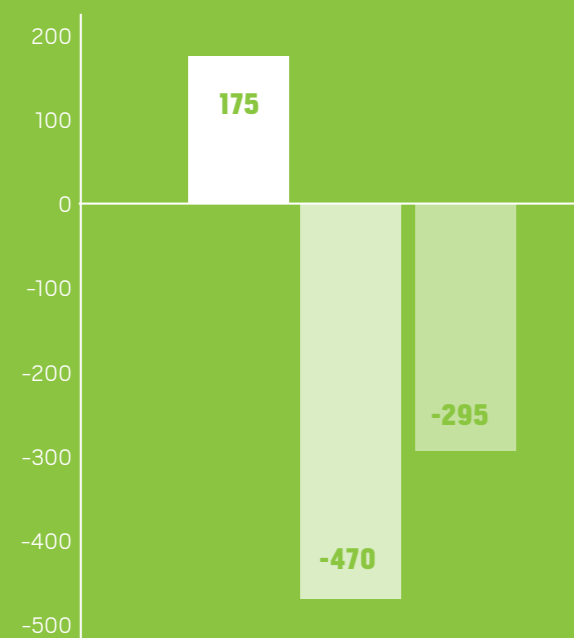
De grundläggande nyttigheter som vi på Jönköping Energi producerar och som efterfrågas i samhället, exempelvis värme, el och avfallsbehandling kommer att efterfrågas oavsett om vi producerar dem eller inte. Alternativ produktion av dessa nyttigheter kommer också att ge upphov till klimatpåverkan. Därför beräknar Profu hur alternativet hade sett ut idag om vår verksamhet inte hade funnits. Resultatet blir en

undviken klimatpåverkan, och det är i jämförelse med andra troliga och bra miljöalternativ som finns idag. Rapporten visar att vi totalt sett minskar klimatpåverkan med 295 000 ton koldioxidekvivalenter (CO₂e). Det innebär att fördelarna med att producera el och värme med avfall och skogens restprodukter som bränsle, överväger de negativa klimateffekterna när vi kan ersätta fossil elproduktion och deponering av avfall i Europa.

Under 2017 har vår direkta klimatpåverkan minskat jämfört med 2015 tack vare vårt arbete med att ersätta fossil olja. Vår indirekta klimatpåverkan ökar jämfört med 2015 på grund av att vi tog en ny panna i drift under det året. Vårt arbete med att minska vår egen elförbrukning har däremot förbättrat resultaten mellan 2016 och 2017. Den höga tillgängligheten på våra produktionsanläggningar gör också att vi förbättrar resultaten på indirekt undviken klimatpåverkan jämfört med 2015.

VÄXTHUSGASUTSLÄPP MED UNDVIKNA UTSLÄPP 2017

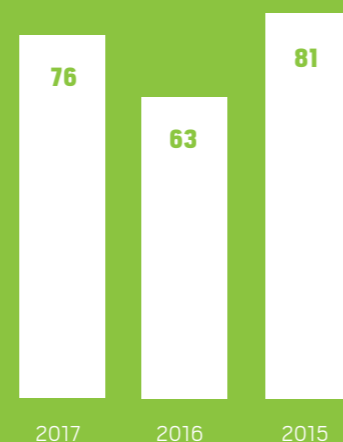
Tusen ton CO₂e

- Tillförd klimatpåverkan
- Undvikna klimatpåverkan
- Summa klimatpåverkan

UTSLÄPP AV VÄXTHUSGASER INOM VERKSAMHETEN

Tusen ton CO₂e

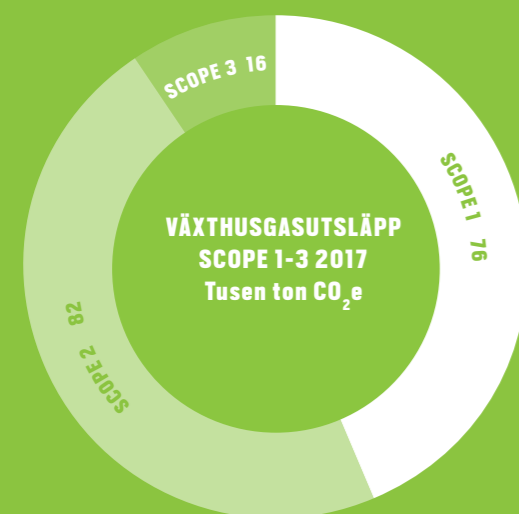
2016 var inget normalt år eftersom vi hade ett stort haveri på avfallspannan som påverkar resultatet.

KLIMATBOKSLUT

I klimatbokslutet redovisas utsläppen i tre scope enligt standarden Greenhouse Gas Protocol. Scope 1 är direkta utsläpp som sker i vår egen verksamhet. Scope 2 är motsvara påverkan från den el som förbrukas i vår verksamhet. Scope 3 är den indirekta klimatpåverkan som uppstår uppströms eller nedströms vår verksamhet. I klimatbokslutet jämför man också med det bästa alternativet om Jönköping Energi inte hade funnits, vilket ger en undviken klimatpåverkan. Klimatpåverkan mäts i ton koldioxidkvalenter (CO₂e).

Vill du veta mer om klimatbokslutet besök vår hemsida www.jonkopingenergi.se.

TRANSPORTER

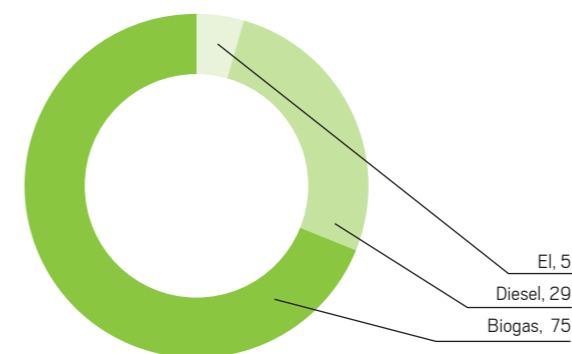
Vår verksamhet finns på många platser i Jönköpings kommun vilket skapar en del resor. Vi har länge arbetat med att öka andelen förnybara bränslen och när vi köper nya bilar väljer vi alltid biogasbilar eller elbilar i första hand, och vi strävar efter att använda dubbelfria däck. För kortare resor finns också elcyklar och busskort att nyttja. Vid längre tjänsteresor föredrar vi tåg framför flyg, och kollektivtrafik före bil och taxi. För att främja cyklandet till och från jobbet har alla anställda blivit erbjudna att teckna förmåncykel.

För en del tunga fordon har vi tidigare inte haft några alternativ till fossila bränslen, men under året har vi kunnat ersätta en del av den fossila dieseln med HVO, Hydrotreated Vegetable Oil. Det är några av de tunga fordon som är stationerade på Torsvik som kunnat gå över till HVO, för där finns en tankstation. I slutet av 2017 har vi även fått klart med en tankplats i centrala Jönköping, vilket innebär att flera av våra fordon kan gå över till HVO framöver. HVO-dieseln tillverkas av vegetabiliska oljor och/eller animaliska fetter från slakteriavfall. Enligt leverantören Ecobrånse ska utsläppen av växthusgaser minska med upp till 90% jämfört med vanlig fossil diesel.

BIOLOGISK MÅNGFALD

Vi har två vattenkraftsstationer i Röttleån och Huskvarnaån, i båda systemen finns naturliga hinder i form av för höga fall för att fisk ska kunna vandra upp från Vättern till sjösystemen. Det vi gör är att släppa vatten i nedre delen av Röttleån så att fisken kan gå upp från Vättern och leka där. I Röttleån finns en stor tillgång på öringyngel därför bistår vi med flytting av yngel till andra vattendrag. Vi försöker hålla en jämn nivå i sjösystemen för att både växter och djur ska kunna leva och fortplanta sig, vi tar också hänsyn till att det finns många fastighetsägare med bad och bryggor i sjöarna.

ANTAL TJÄNSTEBILAR

BULLER OCH LUKT

I vår verksamhet hanterar vi avfall vilket innebär risk för lukt. Vår målsättning är att det inte ska uppstå någon lukt som stör vare sig boende, allmänhet, företag eller medarbetare. Vi lyckas inte alltid med det och därför jobbar vi kontinuerligt med förbättringar. Vi vill gärna att de som störs av vår verksamhet hör av sig till oss för att vi ska kunna göra rätt åtgärder för att minimera lukt. Detta hjälper oss i vårt förbättringsarbete. Vi har en arbetsgrupp som snabbt får information vid eventuella störningar och som kartlägger orsak och genomför åtgärder för att förhindra att det händer igen.

I vår verksamhet förekommer buller dels från produktionsenheter men också från grävarbeten i fält. Vi får sällan klagomål på våra fjärrvärmeanläggningar, medan grannar till vindkraftverken har haft synpunkter. Vi har reglerat produktionen på vindkraftverken för att begränsa ljudstörningar och störningar i form av skuggar från vindkraftverken till omgivningen. Trots de åtgärder vi gjort har vi i skrivande stund ett öppet ärende hos Mark- och miljödomstolen som gäller synpunkter på ljud från boende i området vid vindkraftverken.

AVFALL

Avfallet som uppstår i vår verksamhet sorteras på våra egna miljöstationer och en hel del av avfallet går att återvinna. Våra stora avfallsmängder är våra askor och därför arbetar vi med att hitta möjligheter att använda dem på bra sätt. All biobränsleaska från kraftvärmeverken återförs till skogsmark. När askan återförs till skogen sluts kretsloppet och risken för försurning minskar. Försurning är ett av de miljömålen som är svåra att nå i Jönköpings län.

Askan från avfall är inte möjlig att använda på samma sätt. Bottenaskan, som kallas slagg, sorteras noggrant för att få ut så mycket metaller som möjligt till återvinning. Det som blir kvar används för att täcka kommunens deponi. Flygaskan från avfallspannan skickas i dag till Norge där den stabiliserar och används som fyllnadsmaterial för att återställa ett kalkbrott.

RÅVAROR OCH PROCESSKEMIKALIER FÖR KRAFTVÄRMEVERKEN

Ammoniak	870 ton
Kalk	1880 ton
Aktivt kol	40 ton
Natriumhydroxid	100 ton
Saltsyra	110 ton
Sand	1150 ton

ASKA FRÅN KRAFTVÄRMEVERKEN

Bioaska till skogen	3 190 ton
Slagg för täckning av deponi	28 860 ton
Flygaska som skickas till Norge	7 130 ton

VÅRA INKÖP AV MATERIAL OCH RESURSER

I vår verksamhet förbrukar vi en hel del material i form av bränslen, reservdelar, kemikalier och kablar. Vi köper också in många tjänster från olika entreprenörer och konsulter för att genomföra exempelvis för grävarbeten och den snabba utbyggnad av fibernätet. Totalt har vi ca 1500 leverantörer som levererar varor och tjänster till ett värde av 926 miljoner kronor 2017. Av dessa står 104 leverantörer för 85% av kostnaderna.

Sedan två år tillbaka har vi en gemensam inköpsordnare som ska hjälpa verksamheten att styra inköp på ett systematiskt sätt. En av våra väsentliga hållbarhetsfrågor är att utveckla vårt arbetssätt för inköp och att ställa hållbarhetskrav på våra leverantörer. Sedan många år tillbaka har vi ställt miljökrav på leverantörer och under 2017 har alla nya leverantörer med betydande miljöpåverkan miljöbedömts. Vi har under året tagit fram en uppförandekod för leverantörer för att sätta fokus på hållbarhet i våra leverantörsrelationer. Uppförandekoden baseras på FN's Global Compact och innefattar de tio principerna om mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och affäretik. Som en del i arbetet med att ta fram uppförandekoden har vi kartlagt våra betydande leverantörsrelationer bland annat utifrån inköpsvolym och vilka leverantörer vi är beroende av. Vi har också sett över riskerna kopplade till leverantörerna ur de olika hållbarhetsperspektiven. I slutet av året godkändes uppförandekoden av styrelsen.

Uppförandekoden är grundläggande i alla våra upphandlingar framöver och den kommer succesivt att skickas ut till alla våra befintliga leverantörer och entreprenörer för underskrift.

Vi har många leverantörer och för att kunna arbeta mer långsiktigt och hållbart med leverantörsrelationer har kartläggning av inköpsmönster gjorts. Alla nya leverantörer ska godkännas av inköpsansvarig och innan ny leverantör anlitas ska befintliga relationer ses över och det finnas tydliga motiver för att ta in en ny leverantör. Resultatet av de insatser som gjorts börjar nu synas genom att färre nya leverantörer har

anlåtts under året. Idag granskas alla nya leverantörer om de har ett betydande avtryck ur ett hållbarhetsperspektiv. Detta sker ibland efter att affären påbörjats men vi arbetar aktivt med att bli bättre på att genomföra bedömningar innan samarbetet påbörjas.

Vi arbetar också med att byta ut material med farliga ämnen. Vi köper inte längre in kreosotimpregnerade stolpar när det finns alternativ, sedan ett par år tillbaka har vi i stället köpt fanerstolpar. Vi köper också en stor andel kabelmaterial utan PVC och kabelskarvar utan isocyanater. När vi handlar upp markentreprenad ställer vi alltid miljökrav på fordon och maskiner.

ENERGI OCH BRÄNSLEN

Råvaror till produktion

Biobränsle som träflis kommer från närområdet och träpulver som kommer från ett fåtal leverantörer i södra Sverige. Avfall kommer till största del från Jönköpingsregionen, men vi tar även emot avfall från Norge och Storbritannien. Olja används som reserv och förbrukningen är därför låg. Vårt sätt att köpa och styra flödena av råvaror är väl genomarbetat.

El

För att optimera vår elhandel efter kundernas förbrukning, säljs all el vi producerar vidare och behovet för våra kunder köps sedan in. Ursprunget på elen säkerställs genom ursprungsgarantier på förnybar energi till alla våra kunder.

Fordonsgas

Idag producerar vi ca 80% av den fordonsgas som vi distribuerar. Vårt avtal med Länsstrafiken gör att vi baltanserar vår egen produktion med inköp av de mängder vi inte själva klarar att producera.

STÖRRE BYGGPROJEKT

Projekt leds enligt en gemensam projektrutin och krav vid inköpen styrs mycket av vilken typ av projekt som

ska genomföras. Under 2017 har vi bland annat bytt generator i block 1 på Torsvik, byggt nytt ställverk i Norrahammar, ny fördelningsstation vid Munksjön och så förstås grävt för fiber till ca 3500 hushåll.

ENTREPRENADTJÄNSTER OCH MATERIAL FÖR NÄTEN

För utbyggnad av våra olika nät anlitar vi främst lokala markentreprenadföretag. Vi köper in ledningsmaterial, rör för el och kommunikation från tillverkare och grossister. Tillverkare och leverantörer av dessa material finns till största delen i Sverige och Danmark.

RESERVDELAR OCH UNDERHÅLLSTJÄNSTER

Underhåll är till största delen underhållsmaterial och externt köpta tjänster för att hålla verksamhetskritiska produktionsprocesser igång. Materialet är oftast kopplat till reservdelistor från tillverkaren av en specifik utrustning. Leverantörerna är både svenska och utländska.

LEDNING OCH STYRNING AV VERKSAMHETEN

I denna grupp ingår t.ex. marknadsföringsmaterial, IT-tjänster och hårdvara, konsulttjänster och försäkringar. Inköpen görs i huvudsak från svenska leverantörer.

VI VÄRMER JÖNKÖPING

Dygnet runt, året runt förser vi våra kunder med varm och skön fjärrvärme.

Det är särskilt de där kalla dagarna mitt i vintern som värmen är extra uppskattad, eller kanske när vi trötta kliver upp på morgonen för att ta en varm skön dusch.

För att vi ska kunna bibehålla vår höga nivå på fjärrvärmeleveranser krävs det regelbundet underhåll i våra stora och små anläggningar. Vår avfallseldade panna på Torsvik står still tre veckor varje höst för revision, för underhållsansvarig Mikael Lindberg är det årets intensivaste period.

HJÄRTAT I FJÄRRVÄRMENÄTET

Basen för vår fjärrvärmeproduktion är den avfallseldade pannan på Torsvik. Den går dygnet runt, året runt, förutom en månad i augusti-september då vi har ett planerat längre stopp för revision. En revision innebär att hela anläggningen får en genomgång, precis som bilägare servar sin egen bil med jämna mellanrum. Under revisionen tar man tag i de större arbeten som behöver göras och smörjer och byter ut delar i maskineriet och servar pannan så att den ska gå så bra och felfritt som möjligt det kommande året.

NYCKELN TILL LYCKAD REVISION

Revisionen som genomfördes 2017 är den mest omfattande sedan verket togs i drift 2006, berättar Mikael Lindberg som är underhållsansvarig på Värme och Kraft. En framgångsfaktor för en lyckad revision är långsiktig planering, när förra revisionen avslutades påbörjades planeringen för nästa. En annan nyckelfaktor är korta beslutsvägar när oväntade problem dyker upp. – Jag har förtroendet att fatta snabba och nödvändiga beslut på stående fot, det krävs för att kunna arbeta effektivt, berättar Mikael.

Vi arbetar också med långsiktiga leverantörsrelationer, de som arbetar för oss har vi långtgående relationer med över tid, berättar han vidare.

– Leverantörerna vill jobba med oss. Jag kan säga att vi är bland de bästa i Sverige på revisioner, det gör att vi också får den bästa kompetensen till oss, förklarar Mikael.

TRE INTENSIVA VECKOR

Det är underhållsavdelningen tillsammans med driften och en mängd olika entreprenörer som genomför alla arbeten som ska göras under tre intensiva veckor. Totalt under revisionen var 200 entreprenörer på plats, men alla var inte här samtidigt. Det är flera olika nationaliteter på entreprenörerna, de som arbetar i pannan med bland annat svetsarbeten kommer oftast från Polen och Tjeckien medan elinstallationer och hydraulik mest utförs av svenska entreprenörer.

TYDLIGHET OCH SÄKERHETSTÄNK

Vi arbetar med tydliga och fastställda rutiner och arbetsflöden. Under revisionen börjar vi varje dag med ett morgonmöte tillsammans med entreprenörerna, då går vi igenom vad som gäller för dagen.

– Eftersom det är många arbeten som pågår samtidigt är det viktigt att de inte krockar med varandra eller att någon utsätts för risker genom att arbeta på fel plats vid fel tidpunkt. Om exempelvis en 600 kg motor ska lyftas in får ingen jobba på våningarna under, förklarar Mikael.

Vi har ett högt säkerhetstänk, minst fyra skyddsronder i veckan varav hälften är oannonserade. Vi gör alkoholkontroller på alla som passerar in på området minst en gång i veckan. Vi är också noga med att rapportera alla risker och tillbud som vi upptäcks, för att kunna skapa en så säker arbetsmiljö som möjligt för alla på plats.

Det är en stor anläggning och det är stora insatser som behövs i samband med revision. Det ”vanliga” underhållet på en revision ligger på ca 15, miljoner kronor och sedan tillkommer det andra delar som kan behöva bytas ut. Senast var det generatormotorn för elproduktionen som var så skadad så att den måste bytas, vi fick ta upp ett hål i väggen för att kunna lyfta ut den gamla och in med den nya berättar Mikael.

VI ÄR BRA – HUR KAN VI BLI ÄNNU BÄTTRE?

Vi utvärderar alltid revisionerna och många av våra entreprenörer uttrycker att de är väldigt nöjda. Vi förväntar oss ändå att de kommer med förbättringsförslag som gör att de kan utföra sitt arbete ännu smidigare och det kommer in mycket idéer, berättar Mikael.

De förslag som kan motiveras på ett bra sätt försöker vi att uppfylla. Det är ett sätt att jobba med ständiga förbättringar och att effektivisera så mycket det går och samtidigt bygga vidare på långsiktiga relationer med våra entreprenörer, avslutar Mikael innan han går vidare för att planera nästa års revision.

"JAG HAR FÖRTROENDET ATT FATTA SNABBA OCH NÖDVÄNDIGA BESLUT PÅ STÅENDE FOT."

VÅR ROLL I UTVECKLING AV DEN HÅLLBARA STADEN

SOLCELLSERBJUDANDE

I april lanserade vi vårt erbjudande om solceller till privatkunder och genvägen kom direkt. Intresset har varit över förväntan och vi jobbar på så snabbt vi kan för att möta efterfrågan, berättar Erik Wiström affärsutvecklingschef på Jönköping Energi.

Vi har i nuläget installerat solceller hos ett 40-tal kunder och över 150 personer har lämnat in intresseanmälan för att bli sin egen elproducent. Alla som lämnar in en intresseanmälan kontaktar vi och bokar in en tid för besök på plats. I nästa steg åker vi ut och möter kunderna och går igenom de unika förutsättningarna och hur solcellerna kan placeras hos just dem. För oss är det viktigt med bra kvalitet på solcellerna så att de håller länge och att vi har ett nära samarbete med våra kunder, berättar Erik vidare.

Vi har satsat på att erbjuda en helhetslösning för kunden som innebär att vi levererar, installerar, administrerar etableringen som mikroproducent och startar igång systemet när monteringen är klar.

–Kunden kan känna sig trygg med de garantier vi har och att vi finns till hands efter installationen för att svara på frågor som kan uppstå, berättar Erik vidare.

Fokus just nu är att försöka möta upp efterfrågan hos våra privatkunder, det är längre väntetid än vi önskar i nuläget, samtidigt är det roligt att så många är intresserade. Parallellt arbetar vi vidare med att kunna erbjuda solcellslösningar till företag och bostadsrättsföreningar, där det också finns ett stort intresse.

HÅLLBARA STADSDELAR

Vi har under året arbetat aktivt med att knyta kontakter och skapa möjligheter för samarbeten med olika aktörer. Jönköping är en stad som växer och flera nya bostadsområden håller på att växa fram. I nuläget är det stort fokus på Södra Munksjön och vi har bland annat tecknat ett samarbetsavtal med HSB kring bostäder de ska bygga där. Ett utvecklingsprojekt pågår tillsammans med Skanska om lågtempererad fjärrvärme, och vi är med och ser över behovet av laddplatser för elbilar i området. Under året har vi deltagit i framtagningen av hållbarhetsprogrammet för Södra Munksjön som SMUAB (Södra Munksjön Utvecklings AB) ansvarar för.

Ett annat område som ska byggas ut med både hyres- och bostadsrätter är Strandängen i Jönköping. Vi är med i byggprojektet och samarbetar med Vätterhem och Tosito. Under två dagar arrangerade vi tillsammans med Tosito en pitch-bar där privatpersoner och företag fick presentera idéer och innovativa lösningar för att skapa smartare och bekvämare hem på Strandängen. Eventet blev mycket lyckat med ett 40-tal deltagare som hade många kreativa idéer. De mest intressanta idéerna valdes ut av en jury och belönas med en prispeng för att utveckla idén vidare till färdig produkt.

LADDNING AV ELBILAR OCH BUSS

I november tog vi över ansvaret för de 14 offentliga laddstolpar för elbilar från Jönköpings kommun. Övertagandet innebär att vi sköter driften av befintliga stolpar men också att vi kommer utveckla antalet laddplatser i Jönköping. I dagsläget är det gratis att parkera och ladda sin elbil på samtliga platser, men under våren 2018 kommer ett betalsystem som heter Charge and Drive att installeras. Vi räknar med att kunna fördubbla antalet laddplatser under 2018. Vi har ett avtal klart för nio laddare på Asecs-området, varav de första sju ska komma på plats 2018. En av dem blir en snabbladdare på minst 50 Kilowatt.

Det senaste inom laddning är att vi tagit fram ett koncept för laddplatser till företag och bostadsrättsföreningar. Vi säljer laddstolpar till kunden, monterar dem, och

ser till att de får en bra teknisk lösning samt driftar och underhåller.

Vi tillhandahåller också en betallösning och hanterar support. Vårt nästa fokus är privatpersoner som bor i villa, att kunna erbjuda dem en paketlösning för "hemmaladdning" som innehåller laddbox och installation.

FÖRSTA ELDRIVNA BUSSEN I JÖNKÖPING

I november 2018 ska laddaren finnas på plats, som gör att Jönköpings Länsstrafik kan starta upp sin första busslinje med ren elbuss. Det är busslinje 17 till Strandängen som är först ut. Vi hoppas så klart att det blir ett lyckat projekt som leder fram till fler bussar kan drivas på el i Jönköping framöver.

GOD EKONOMI

För att kunna bedriva en verksamhet som tar hänsyn till både människor och till miljö krävs det en god ekonomisk grund. Vår verksamhet styrs inte av kortsiktiga mål utan vi verkar för långsiktighet genom att satsa på hög servicegrad, hög leveranssäkerhet, utveckling av tjänster, god kundkontakt och konkurrenskraftiga priser. Vi vill vara en god kraft i samhället genom att göra livet enklare för kommunens invånare, bland annat genom att utveckla smarta energilösningar och säkerställa en trygg leverans av energi och fiberuppkopplingar. Detta arbete kräver en god ekonomisk balans i verksamheten samt omfattande investeringar i effektiva anläggningar och infrastruktur.

LÖNSAMHET OCH LÅNGSIKTIGHET FÖR HÅLLBARHET

Ekonomisk hållbarhet innebär för oss att vi har en lönsamhet som överträffar ägarens krav på avkastning samt att bolagets verksamhet har ett överskott som tryggar verksamheten på lång sikt. I vårt ägardirektiv framgår att vi ska bidra till utveckling av ett långsiktigt hållbart samhälle genom våra produkter. Vi ska medverka till samhällets kretsloppsanpassning och resurshushållning genom att i första hand använda förnybar eller återvunnen energi och energieffektiv teknik. Vår ägare, Jönköping Rådhus AB, sätter våra ekonomiska avkastningsmål i form av krav på soliditet och avkastning på justerat eget kapital. Utöver detta finns krav på concern-

bidrag där vi direkt bidrar till kommunens finansiering.

Vi mäter och utvärderar löpande effektiviteten i vår finansiella styrning och följer upp våra ekonomiska mål månadsvis under året. Företagets styrning och ekonomiska prestationer revideras årligen av bolagets externa revisorer. I bolagsstyrningsmodellen ingår även lekmannarevision där revisorerna själva väljer områden för en fördjupad granskning. En viktig del i att ha en god ekonomisk uppföljning är också att ha förmågan att förutse kommande utfall. Därför arbetar vi med budget samt uppdaterar budgeten i ett prognosarbete varje tertial, samt efter oktober månad. Rapportering sker till styrelsen efter varje månadsbokslut där det ekonomiska läget redovisas samt till ägaren tertialvis och efter oktober månad då vi även redovisar en prognos för året.

För 2017 var ägarens krav på soliditet 20 % och utfallet blev 21,9 % (år 2016: 20,5 %) samt kravet på avkastning på justerat eget kapital sattes till 8 % där utfallet blev 12,2 % (år 2016: 10,6 %).

ARBETE FÖR ATT MINSKA RISKER

Hantering av olika typer av risker är en betydelsefull funktion i vår verksamhet. De risker som identifierats hanteras i vår elhandelspolicy, elproduktionspolicy, policy för egen elförbrukning, finanspolicy med flera. Avsikten med detta arbete är att begränsa de omedelbara effekterna av prisfluk-

RESULTAT FÖR 2017

RESULTATSAMMANSTÄLLNING AV KONCERNENS TILLFÖRDA VÄRDE TILL DESS INTRESSENTER OCH SAMHÄLLE. BELOPP I TKR.

DIREKT TILLSKAPAT EKONOMISKT VÄRDE		
Intäkter	Kunder	1 244 581
FÖRDELAT EKONOMISKT VÄRDE		
Rörelsekostnader	Leverantörer	-707 923
Löner och ersättningar till anställda	Anställda	-135 497
Betalningar till finansörer	Långgivare	-78 977
Betalningar till den offentliga sektorn	Skatter	-13 705
Investeringar i samhället	Sponsring mm	-1 484
Utdelning till ägare	Ägare	-29 670
TILLFÖRT VÄRDE		277 324

tuationer på marknader vi inte kan påverka som exempelvis el- och finansmarknaderna. Andra risker som kan påverka vår verksamhet i stor omfattning och som ligger utanför vår kontroll är olika regleringar och skatter som påverkar vår lönsamhet i våra olika affärer.

ANTIKORRUPTION

För bolag i vår storlek finns det risker för mutor och korruption, för att minimera våra risker har vi rutiner för intern kontroll. Där ingår ett stort antal kontrollpunkter som exempelvis berör inköp, leverantörsfakturer och betalningsflöden, dessa granskas av företagets revisorer. Det finns också rutiner för hur anställda ska undvika muta och vad som är godtagbara förmåner. Påminnelse om rutinen och om hur vi bör agera görs via intranätet årligen och vid introduktionen för nyanställda. Vi har också en rutin för hantering av bisyssla för att undvika att konkurrerande verksamhet eller jävsituationer, uppföljning sker årligen i medarbetarsamtalen. Vi har under året upprättat en uppförandekod för leverantörer som innefattar hållbarhet inom miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik där korruption och mutor ingår. Vi har inte haft något fall med misstanke om korruption eller muta under året.

INVESTERINGAR

För att säkerställa en hållbar framtida verksamhet krävs att våra anläggningar underhålls på ett effektivt sätt samt att nya investeringar genomförs med god lönsamhet. Flera verksamheter inom koncernen är kräver stora investeringar för att kunna bedrivas på ett effektivt sätt, därför är det av stor vikt att vi väljer ”rätt” investering ur ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv. I vår budgetprocess och i den långsiktiga planeringen läggs därför stor energi på att göra effektiva och kostnadsbesparande investeringar som säkerställer en trygg leverans även i framtiden av våra nyttigheter.

Inom elnätverksamheten sker en stor del av våra investeringar för att säkerställa och bibehålla en hög leveranssäkerhet, samt möta kraven från samhället då staden befinner sig i stark tillväxt. Inom fjärrvärmeverksamheten sker också stora investeringar för att bibehålla en effektiv produktion samt bygga ut fjärrvärmens till nya områden samt förtäta befintliga områden. Stora investeringar har även skett inom stadsnätet där vi fått huvuduppdraget att bygga ut stadens och även landsbygdens fibernät inom kommunen. Totalt uppgick koncernens investeringar 2017 till 292 mnkr (år 2016: 226 mnkr).

För mer detaljerad information om våra ekonomiska resultat läs vidare i årsredovisningen för koncernen.

GRI-INDEX

Jönköping Energi redovisar sitt hållbarhetsarbete enligt GRI Standards, nivå Core. Rapporten beskriver hur Jönköping Energi driver sitt hållbarhetsarbete och resultaten av det för 2017. I tabellen nedan anges var i rapporten informationen

finns kopplat till GRI-standarden. Samtliga punkter redovisar utifrån GRI 2016 om inte annat anges. Redovisningen granskas av extern part.

GRI-INDIKATOR	KOMMENTAR	SIDA
STANDARDINDIKATORER		
ORGANISATIONSPROFIL		
102-1	Organisationens namn	Jönköping Energi AB
102-2	Varumärken, produkter eller tjänster	6
102-3	Lokalisering av organisationens huvudkontor	Kjellbergsgatan 3, Jönköping
102-4	Länder som organisationen verkar i	Sverige
102-5	Ägarstruktur och bolagsform	6, 39
102-6	Marknader som organisationen är verksam på	6
102-7	Organisationens storlek	Avsteg: iv ej relevant
102-8	Personalstyrka	Avsteg: b och d-f ej relevant. Inhyrd personal bedöms inte utgöra betydande andel.
102-9	Organisationens leverantörskedja	28-29
102-10	Väsentliga förändringar under redovisningsperioden	7
102-11	Beskrivning av om och hur organisationen följer försiktighetsprincipen	24
102-12	Externt utvecklade ekonomiska, miljömässiga och sociala deklarerationer principer eller andra initiativ som organisationen anslutit sig till	ISO 14001. Biogödseln är certifierad enligt SPCR 120. Vi följer även riktlinjerna för GRI och Greenhouse Gas Protocol. Jämförelsedeklaration CEMR.
102-13	Medlemskap i föreningar och/eller nationella/internationella lobbyorganisationer	7
EU1	Installerad effekt	15
EU2	Energiproduktion	Bränslen som redovisas för 2017 avser alla nät för kraftvärme- och fjärrvärmeproduktion. 2016 redovisades endast för fjärrvärmenätet Jönköping.
EU3	Antal kunder	Det finns flera som ligger i talet för institution som bör vara industrier. Vi kommer se över fördelningen mellan industri och institution i statistiken till nästa år.
EU4	Längd på transmissions- och distributionsledning	16
EU5	Tilldelning av utsläppsrätter för koldioxid	Tilldelning 84 533 utsläppsrätter för 2017
EU11	Kraft- och värmeverkens produktionseffektivitet	Avgränsat till Kraftvärmeverket Torsvik. Verkningsgraden utan rökgaskondensering 2017: KVV1 avfall 87%, KVV2 bio 93%.
EU15	Prognos pensionsavgångar, andel anställda som ska pensioneras inom 5-10 år	22
STRATEGI		
102-14	Vd har ordet	4
ETIK OCH INTEGRITET		
102-16	Organisationens värdegrund och uppförandekod	10-11, 28
STYRNING		
102-18	Bolagsstyrning	6, 39
INTRESSETER		
102-40	Lista över organisationens intressentgrupper	8-9
102-41	Andel av personalstyrka som omfattas av kollektivavtal	Samtliga anställda har kollektivavtal.
102-42	Tillvägagångssätt för identifiering och urval av intressenter	8
102-43	Metod för intressentdialog	8
102-44	Områden som intressenterna lyft fram samt hur man hanterat dem	8-9
INFORMATION OM REDOVISNINGEN		
102-45	Enheter som ingår i redovisningen	39
102-46	Rapportens innehåll och gränsdragningar	8-9
102-47	Lista över de väsentliga hållbarhetsaspekterna	8-9
102-48	Ändringar av information i tidigare rapport	Nej

GRI-INDIKATOR	KOMMENTAR	SIDA
102-49	Förändringar av väsentliga hållbarhetsaspekter och avgränsningar sedan förra rapporten	Nej
102-50	Redovisningsperiod	Kalenderåret 2017
102-51	Datum för senast redovisad rapport	Mars 2017
102-52	Redovisningscykel	Årligen
102-53	Kontaktperson gällande redovisningen	Margareta Karsberg, Kvalitets- och miljöchef
102-54	Nivå på GRI redovisning	Core
102-55	GRI-index med hänvisningar	36-37
102-56	Policy för extern bestyrkning	72-75

VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR

201: ECONOMIC PERFORMANCE	GOD EKONOMI		
201-1	Ekonomiskt värde	Avsteg: b ej relevant	35
103-2-3	Management approach 2016		10, 34-35

302: ENERGY	ENERGIEFFEKTIVISERING		
302-1	Energiförbrukning inom organisationen		25
103-1-3	Management approach 2016		24-25

302: ENERGY	KLIMATSMARTA OCH ENERGIEFFEKTIVA PRODUKTER OCH TJÄNSTER		
305: EMISSIONS			
302-1	Energiförbrukning inom organisationen		25
305-1	Utsläpp av växthusgaser - scope 1		26
305-2	Utsläpp av växthusgaser - Scope 2		26
305-3	Utsläpp av växthusgaser - Scope 3		26
103-1-3	Management approach		10, 24-25

305: EMISSIONS	KLIMATPÅVERKAN 2016		
305-1	Utsläpp av växthusgaser 2017 - scope 1		26
305-2	Utsläpp av växthusgaser - Scope 2		26
305-3	Utsläpp av växthusgaser - Scope 3		26
305-5	Minskning av utsläpp av växthusgaser		25-26,
103-1-3	Management approach 2016		10, 24-25

308: SUPPLIER ENVIRONMENTAL ASSESSMENT	HÅLLBARA INKÖP		
308-1	Nya leverantörer som har granskats utifrån miljökrav		28
103-1-3	Management approach 2016		28, 29

401: EMPLOYMENT, AND SAFETY, 405: DIVERSITY AND EQUAL OPPORTUNITY	KOMPETENSFÖRSÖRJNING OCH UTVECKLING		
401-1	Nyanställda och personalomsättning		22
403-2	Skade- och sjukdomsstatistik		20
405-1	Mångfald i ledningsgrupp, styrelse och bland anställda	Den statistik vi redovisar om antal anställda med utländsk bakgrund är framtagen av Statistiska centralbyrån.	21, 23
103-1-3	Management approach 2016		20-23

404: TRAINING AND EDUCATION	KOMPETENSFÖRSÖRJNING OCH UTVECKLING		
404-1	Genomsnittlig mängd utbildning/anställd och år		23
103-1-3	Management approach		20-23

G4: SECTOR DISCLOSURES ELECTRIC UTILITIES	TILLGÄNGLIGHET		
EU27	Frånkopplingsärenden		16
EU28	Avbrottsfrekvens	Vi redovisar för: elnät, fjärrvärme, stadsnät	16
EU29	Avbrottslängd	Vi redovisar för: elnät, fjärrvärme, stadsnät	16
EU30	Tillgänglighetsfaktor	Avgränsat till Kraftvärmeverket Torsvik	16
103-1-3	Management approach 2016		12-14

103-1-3	MATERIAL OCH RESURSANVÄNDNING		
	Resursförbrukning bränslen och kemikalier		15, 27
103-1-3	Management approach 2016		24, 28-29

103-1-3	LOKALT SAMHÄLSENGAGEMANG		
	Exempel från 2017		18-19
103-1-3	Management approach 2016		18

Jönköping Energi AB
Org nr 556015-3354

ÅRSREDOVISNING 2017

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Verksamheten

Jönköping Energi AB, organisationsnummer 556015-3354 med säte i Jönköping, är moderföretag i en koncern som erbjuder varor och tjänster inom el, elnät, fjärrvärme, fjärrkyla, färdig värme, energitjänster, stadsnät, entreprenadverksamhet, destruktions-tjänster av avfall samt distribution och försäljning av fordonsgas och biogödsel.

Viktiga förhållanden

Företaget ägs av Jönköpings Rådhus AB, organisationsnummer 556380-7162 som i sin tur är helägt av Jönköpings kommun.

Verksamheten är uppdelad i olika affärsområden (AO) som är egna resultatenheter och har egna ledningsgrupper. De olika affärsområdena är Elnät, El, Värme och kraft, Stadsnät och Biogas. I moderbolaget finns stödfunktioner som verkar inom hela koncernen. Denna del är uppdelad i Stab, Marknad samt VD.

Huvudsakliga verksamhetsområden och enheter inom de olika affärsområdena samt stödfunktioner är:

Elnät:	Planering och dokumentation, drift elnät, mättjänster samt entreprenad.
El:	Elhandel.
Värme och kraft:	Tillförsel och planering, underhåll, produktion, kundleverans samt projekt.
Stadsnät:	Optonät, aktivt nät samt produkter.
Biogas:	Produktion och distribution av biogas och biogödsel.
Stab:	Ekonomi, HR, IT, system, miljö och kvalitet, fastighet samt inköp.
Marknad:	Företagsmarknad, privatmarknad, kommunikation samt affärsutveckling.

Koncernen bildades vid årsstämman för år 2014 i mars 2015 genom att aktierna i bolagen Jönköping Energi Nät AB, Jönköping Energi Biogas AB och Huskvarnäs Kraft AB köptes av Jönköping Energi AB från Jönköpings Rådhus AB. Under året har ett nytt bolag bildats tillsammans med minoritetsägaren Habo Energi AB (556215-6421) som äger 10,1 % av aktierna.

Ägaren har i ägardirektiv förklarat att ändamålet med koncernens verksamhet är att som en komplett leverantör av konkurrenskraf-

tiga, miljövänliga energilösningar samt närliggande tjänster och produkter, främja kommuninvånarnas intressen.

Uppdraget är att energikoncernens bolag ska bidra till utveckling av ett långsiktigt hållbart samhälle genom att leverera konkurrenskraftiga lösningar av rätt kvalitet för el, värme, kyla, biogas, elnät och stadsnät.

Väsentlig andel av koncernens verksamhet bedrivs med finansiellt leasade tillgångar, där huvuddelen är delar av kraftvärmeverken på Torsvik. Leasad tillgång hanteras som finansiell leasing i koncernredovisningen och redovisas i balansräkningen som en anläggningstillgång respektive långfristig skuld.

Års- och koncernredovisningen är skriven i tkr om inte annat anges. Belopp inom parentes avser föregående år.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Koncernen har haft ett framgångsrikt år som till stor del präglats av arbetet med att bygga ut Stadsnätet. Värmeaffären har haft ett ganska normalt år med en något lägre försäljning än 2016 men med fortsatt låga produktionskostnader. Elhandelsverksamheten har haft ett volymmässigt bra år men haft pressade marginaler. Elnätsbolaget har fått se en något ökad volym och ökade intäkter delvis beroende på den marginella prishöjningen som gjordes under året.

Under föregående år lanserades en ny vision för koncernen; En god kraft för ett gott samhälle. Arbeta har pågått under året för att implementera denna i vårt arbete och bland våra intressenter. I visionsarbetet formulerades även ett antal olika mål inför år 2020.

Under året har också ett klimatbokslut upprättats som visar på ett något försämrat klimatavtryck jämfört med 2015 bl a beroende på ökad användning av driftel. Målet är att förbättra vårt klimatavtryck för koncernen inom koldioxidekvivalenter.

Elnät

Omsättningen i vårt elnät blev 1 086 GWh vilket är något under föregående år (1 130 GWh) men klart under snittet för de senaste fem åren. Det ser dock ut som att trenden har vänt uppåt igen. En starkt expansiv region med ca 500 nya kunder

om året, tillsammans med ökad andel elbilar på våra vägar bidrar till den ökande konsumtionen medan den energibesparing som kontinuerligt pågår i samhället idag bidrar till minskning av konsumtionen.

Driftsäkerheten i nätet är fortsatt hög. Medelavbrottstiden för 2017 landade på 12 minuter och sammanfaller med det mål som vi arbetat mot. Elnätet är dock fortfarande känsligt för väderrelaterade störningar men år 2017 har inga omfattande stormar inträffat. De senaste två åren har verksamheten arbetat effektivt med underhållet av nätet och detta bidrar till den höga leveranssäkerheten.

Under året har ombyggnation av Norrahammar fördelningsstation genomförts, ombyggnationen har inneburit förnyelse av 52kV-ställverket samt utökning med en krafttransformator och förnyelse av befintlig krafttransformator. I samband med detta har också omkringliggande 10kV-nät förnyats.

För Entreprenadenheten har man 2017 genomfört drygt 3 500 fiberanslutningar, vilket är ett rekord för Jönköping Energi Nät AB. Antalet anslutningar har ökat de senaste åren vilket också medfört att volymen pågående arbeten har ökat i balansräkningen.

2008 installerades den första solcellsanläggningen och åtta år senare har vi nu 127 solcellsanläggningar i gång i vårt elnät, både mikro- och småskaliga anläggningar, en ökning med 81 % från föregående år. Den totalt installerade effekten är på 2 570 kW.

I december 2016 fastställdes Förvaltningsrättens dom för den kalkylränta som ska gälla under regleringsperioden 2016-2019. Domen innebär att kalkylräntan fastställdes till 5,85 % vilket innebär ett extra utrymme i intäktsramen under perioden med 82 mnkr jämfört med Energimarknadsinspektionens (EI) tidigare beslut. EI har under 2017 begärt prövningstillstånd för överklagande av domen hos kammarrätten. Den 17 november fick EI besked om att inget prövningstillstånd beviljas.

Den beräknade intäktsramen indikerar att det finns ett stort utrymme mellan den prognos som vi har lagt och intäktsramen. Detta ger oss friheten att själva fatta beslut om hur vi effektivast driver nätet och vilka investeringar som ger det bästa resultatet vad gäller leveranssäkerhet och lönsamhet. För att hålla en reinvesteringstakt på 50 år behöver vi reinvestera 60 mnkr/år i elnätet. Detta tillsammans med nyinvesteringar i den expansiva regionen och utveckling av nätet för att kunna hantera framtidens krav med ökad förnyelsebar produktion i lokalnätet innebär stora utmaningar.

En ny långsiktig prisstrategi har skapats för att hålla fortsatt stabila låga priser och vara en attraktiv region för industri och boende. Vid halvårsskiftet 2017 genomfördes en höjning av elnätspriset med 3 % och den 1 jan 2018 genomförs ytterligare en prishöjning med 2 %.

Elhandel

Året 2017 har för elhandelsverksamheten inneburit i stort sett oförändrad leveransvolym jämfört med året före. Under slutet av 2017 har dock ett par större leveransavtal kommit på plats och som kommer att innebära en markant ökning av den omsatta energivolymen från nästkommande år.

I en ambition att bredda och stärka vår samlade claffär har under året gjorts satsning på tjänster inom solceller och fordonsladdning. Vi har generellt sett mött stort intresse där exempelvis solceller för villor redan under första halvåret efter lansering resulterat i mer än 40 sålda anläggningar.

Värme och kraft

Under hösten 2017 genomfördes en nöjdkundundersökning enligt SKI (Svenskt Kvalitets Index). Resultatet visade att Jönköping Energi har de mest nöjda företagskunderna inom Fjärrvärme i hela Sverige. Även konsumentkunderna tillhör de allra mest nöjda kunderna jämfört med andra energibolag i Sverige.

Fjärrvärme fortsätter att vara ett prisvärt uppvärmningsalternativ. I årets Nils Holgersson-undersökning ligger Jönköping Energi under medelpriset på fjärrvärme både inom länet och riket. Under året fakturerades 710 GWh fjärrvärme vilket är något mindre än föregående år (717 GWh).

Under hösten har en överenskommelse om försäkringsersättning med 15 mnkr gjorts med vårt försäkringsbolag avseende en skada som inträffade år 2013. Vår fordran hanterades då som en s.k. eventualtillgång och har inte redovisats tidigare. Ersättningen redovisas som en intäkt under år 2017.

Under okt-dec 2016 hade kraftvärmeverket Torsvik 1 ett totalt driftavbrott där de ekonomiska konsekvenserna utretts under 2017. Försäkringsbolaget har godkänt skadan som ersättningsbar. Vår kalkylerade merkostnad och reparationskostnad för stoppet beräknas till totalt ca 73 mnkr inkl. investeringar. Med anledning av försäkringsbolagets positiva inställning och att ingen tvist föreligger i ärendet redovisades ett ungefärligt belopp om 57 mnkr som fordran i bokslutet år 2016. Under 2017 erhöles en delikvid på 16 mnkr från försäkringsbolaget. I början av 2018 gjordes en uppgörelse med försäkringsbolaget vilket innebar att ersättning beviljas med totalt ca 69 mnkr och av dessa har ca 12 mnkr påverkat resultatet 2017 positivt men tillkommande kostnader med anledning av skadan har också belastat resultatet under året med ca 8 mnkr. Slutlig likvidavräkning bedöms ske under februari 2018.

Tillgång till produktion från den biobränslebaserade pannan KVVVT 2 har haft en positiv effekt på bränslemixen och bidragit till sjunkande bränslekostnader. Elproduktionen från kraftvärmens uppgick under 2017 till 220 GWh vilket är en ökning från förra

året (173 GWh). Träpulver- och oljepannorna vid Munksjö kommer även i fortsättningen att vara viktiga för oss som spets- och reservkapacitet.

Intäkterna från elproduktionen är lika jämfört med föregående år trots en betydligt högre produktion. Detta beror på något lägre priser under året och de är fortfarande kvar på en låg nivå. Denna låga nivå har minskat lönsamheten för våra vindkraftverk. Vindförutsättningar under året har inneburit att elproduktionen ökade till 14 GWh (13 GWh). Trots låga priser främst på elcertifikaten har inget nedskrivningsbehov på våra anläggningar identifierats under året.

En svag tillgång på vatten under våren och sommaren kompen-serades med god tillgång på vatten under hösten har inneburit att produktionen från vattenkraften stannade vid goda 43 GWh vilket kan jämföras med produktionen från föregående år som uppgick till 30 GWh.

Den samlade elproduktionen i bolaget blev 277 GWh (216 GWh).

Bolaget har ingått ett samarbetsavtal med Vaggeryds Energi om fjärrvärmeleveranser till den del av det planerade industriområdet vid Stigamo som ligger inom Vaggeryds kommun.

Stadsnät

Efterfrågan på fiberanslutningar till Jönköping stadsnät håller en stabil hög nivå. Anslutningsgraden är fortfarande 65-70 % av fastigheterna inom nya utbyggnadsområden.

Under 2017 har vi anslutit nästan 3 500 villor, drygt 1 100 lägenheter och över 150 företag. Den första delen av anslutningar på landsbygden har kopplats in under året. Detta är troligen rekord i företagets historia i inkopplade anslutningar under ett kalenderår. Vi har nu över 24 000 hushåll och över 1500 företag anslutna till Jönköping Stadsnät.

Utbudet av tjänsteleverantörer utökats med fyra nationella varumärken (Telia, Boxer, Com Hem och Bredbandsbolaget) vilket innebär att sett till nationella varumärken så har vi i dagsläget bredast tänkbara utbud.

Under 2017 tecknades avtal om drygt 1 500 nya villaanslutningar i tätort och vi har en orderstock på över 4 000 anslutningar. 2017 gjorde vi en överenskommelse med vår kommun om att erbjuda resten av landsbygden fiberanslutning. Det innebär att vi som första kommun i Jönköpings län med ett öppet stadsnät kan erbjuda samtliga invånare en fiberanslutning till 2020. Under året intäktsförda anslutningsavgifter uppgick till drygt 39 mnkr (23 mnkr).

Biogas

Årsvolymen behandlat matavfall ökade till 15 815 ton (15 738 ton). Försäljningen av fordonsgas för 2017 visar en minskning jämfört med 2016 till 2 080 960 kg (2 160 551 kg). Andelen egenproducerad gas ökade till 83 % (81 %). Leveranssäkerheten till stadens bussar var även detta år 100 %.

De senaste årens arbete med att genomlysna och förbättra verksamheten har fortsatt ge resultat och verksamheten genererar ett positivt resultat. För att göra verksamheten långsiktigt hållbar måste dock investeringar i verksamheten ske. Bolagets nuvarande ägare, Jönköpings Rådhus AB, har klargjort att de inte är villiga att investera mer i biogasverksamheten. Under året har därför kommunfullmäktige fattat beslut om att avveckla verksamheten i nuvarande former inom Jönköping Energi. En försäljningsprocess har därefter initierats för att möjliggöra fortsatt biogasverksamhet i Jönköping. Flera intressenter har visat seriöst intresse och förhoppningen är god att finna en lösning med ny ägare i början av 2018. Bolaget ser därmed positivt på framtiden.

Förbättringsarbetet inom driftorganisationen pågår aktivt och följs upp månatligen. Sedan mätningar påbörjades har fler än 600 förbättringar noterats. Vid förbehandlingsanläggningen har underhållsrevisioner av anläggningen genomförts vid två tillfällen under 2017. Det kan konstateras att anläggningarna är slitna. Bl. a. har en skruv i separeringsbassängen gått av vilket innebar att hela bassängen tagits ur bruk för reparation. Samtliga tankar har rengjorts vid två tillfällen.

Verksamheten har under året reviderats vid fem tillfällen. Jordbruksverket har kontrollerat efterlevnaden av ABP förordningen, Länsstyrelsen har genomfört periodisk undersökning, Intertek har reviderat vårt ledningssystem med bäring på HBK, Internrevisorer har reviderat vår ISO 14001 efterlevnad samt RISE vårt SPCR120 system. Alla kontroller/revisioner har genomförts av bolagets medarbetare på ett utomordentligt sätt med endast små noteringar.

Tillgången på substrat har under större delen av året varit stabil. En viss avmattning har setts mot slutet av året. Ett nytt 12-årigt avtal har tecknats med June Avfall och Miljö AB. Arla Foods Jönköping har förnyat sitt avtal och tecknat ett nytt 3-årigt avtal. Förhandling om utlösande av optionen i avtalet med Ecohain pågår.

Ett av de nyckeltal som identifierats i bolagets strävan att nå bästa möjliga miljömässiga hållbarhet är TS (mängden organiskt material i slurryn) vilket påverkar antalet transporter från förbehandlingen på Torsvik till uppgraderingen på Simsholmen. Förre årets TS-medelvärde har förbättrats och innebär en reduktion med 35 slurrytransporter under året.

Flerårsöversikt

Koncernen	2017	2016	2015		
Nettoomsättning exkl. punktskatter	1 202 268	1 167 053	1 101 594		
Rörelseresultat	197 150	150 211	120 760		
Resultat efter finansiella poster	160 020	105 272	71 561		
Balansomslutning	4 204 205	4 027 665	4 044 443		
Eget kapital	1 037 676	867 442	784 157		
Kassaflöde från den löpande verksamheten	461 292	265 038	-		
Soliditet, %	24,7	21,5	19,4		
Avkastning på eget kapital, %	15,4	12,1	9,1		
Avkastning på totalt kapital, %	4,8	3,7	3,0		
Medelantal anställda, st	266	262	267		
Moderföretaget	2017	2016	2015	2014	2013
Nettoomsättning exkl. punktskatter	944 284	918 190	858 527	847 199	902 465
Rörelseresultat	143 718	132 786	84 028	90 504	59 660
Resultat efter finansiella poster	108 835	92 351	41 924	49 317	25 680
Balansomslutning	2 572 853	2 355 252	2 279 921	2 183 226	2 197 725
Eget kapital	251 430	251 365	247 114	225 007	135 318
Kassaflöde från den löpande verksamheten	313 545	145 206	215 950	40 707	111 568
Soliditet, %	31,0	27,4	24,8	25,3	24,1
Avkastning på eget kapital, %	15,1	15,3	7,5	9,1	4,9
Avkastning på totalt kapital, %	5,8	5,7	3,9	4,1	3,0
Medelantal anställda, st	164	163	163	161	158

Kommentar

I flerårsöversikten har 2014 och 2013 års siffror för moderbolaget räknats om enligt K3.

I flerårsöversikten för koncernen redovisas jämförelseåret 2015 för hela kalenderåret.

För definitioner av nyckeltalen hänvisas till not 33.

Försäljning och resultat

Under året har prishöjningar endast gjorts på Elnätet vilket gynnat vår position på marknaden.

Året inleddes med en torr period men avslutades med en fuktig period vilket gav en totalt sett normal elproduktion i våra vattenkraftverk. Genom att prioritera elproduktion i våra kraftvärmeverk blev elproduktionen tämligen hög. Året har annars präglats av utbyggnaden av Stadsnätet i kommunen vilken ställt stora krav på organisationen. Med stor hjälp av våra kompetenta medarbetare följer utbyggnaden i stort den plan som är beslutad med endast mindre förseningar.

Utbyggnaden av Stadsnätet har också betytt väsentligt högre anslutningsavgifter än normalt som intäktsförts under året. Bolaget har under året haft en god likviditet och gynnats av det låga ränteläge som har varit på marknaden. Sammanfattningsvis kan vi lägga ett bra år bakom oss med goda leveranser och en hög leveranssäkerhet.

Personal

Koncernen är ansluten till arbetsgivarorganisationen Pacta och omfattas därmed av Pacta:s kollektivavtal för kommunala bolag. Det är huvudöverenskommelse om lön och allmänna anställningsvillkor, HÖK och ÖLA, där bland annat Allmänna Bestämmelser ingår, vilket reglerar de allmänna anställningsvillkoren samt löneavtal. Vidare omfattas koncernen av pensionsavtal, överenskommelse om kollektivavtalad pension KAP-KL. Delar av avtalen har anpassats i lokala avtal för att stämma överens med energibranschens avtal.

Under 2017 har företagsövergripande kompetensutveckling genomförts gällande lagstadgade utbildningar som krävs för vissa yrkesroller, så som "Heta arbeten", "Arbete på väg" samt elsäkerhetsutbildning "Kontroll före drifttagning/bevisväxling".

Introduktionsutbildningar för nyanställda med företagsinformation och studiebesök på kraftvärmeverket Torsvik har genomförts vid två tillfällen under året. För samtliga medarbetare har genomförts företagsövergripande informationsträffar vid två

frukostmöten under året samt en dags medarbetardialog i form av work-shop gällande vår kultur och lärande organisation kombinerat med studiebesök på Tändsticksmuseet och trivselaktiviteter med "foto-orientering".

Ett medarbetarprogram har startats upp där ingår lunchseminarier med aktuella ämnen, som t e x hållbarhet, utvecklingssamtal och hälsa. De har genomförts vid fyra tillfällen under våren och fyra tillfällen under hösten.

Under året har fyra chefsdialoger genomförts, det är vår interna mötesplats för alla personalansvariga chefer där dialog kring aktuella ämnen förs i syfte att stärka gemensamma värderingar och synsätt kring ledarskapsfrågor, några ämnen som varit aktuella är strategisk kompetensförsörjning, kundperspektivet på ledarskap och lärande organisation kopplat till beteende och vanor.

Varje affärsområde/avdelning genomförde arbetsplatsträffar av olika slag samt enskilda medarbetarsamtal förs med närmaste chef. Aktuella frågor för bolagen hanteras i samverkan alternativt genom förhandlingar enligt MBL med VD, HR-chef, verksamhetsrepresentanter och representanter för arbetstagarorganisationerna.

Arbetsmiljöfrågorna har stort säkerhetsfokus, då vi har många olika typer av verksamhet med riskfylld arbetsmiljö. Frågorna hanteras vid olika typer av arbetsgruppsmöten, skyddsombud deltar i det systematiska arbetsmiljöarbetet och en kontinuerlig samverkan mellan ledning och skyddsombud sker i arbetsmiljögruppen som är företagsövergripande samt i arbetsmiljögrupper för de olika affärsområdena.

Företaget har ett samarbete med Företagshälsan i Jönköping AB för att säkerställa vår företagshälsovård. Tillsammans med bland annat företagshälsovården arbetar vi aktivt med hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser för att påverka medarbetarnas hälsa positivt, säkerställa en säker arbetsmiljö och för att minska sjukfrånvaron. I samband med nyanställning görs hälsokontroll och drogtest.

Företaget tillämpar nolltolerans gällande bruk och påverkan av alkohol och droger. Rutin finns för vad som gäller för drog- och alkoholtest, hantering vid misstanke samt att slumpvisa alkoholtester utförs. Både anställda och entreprenörer kan bli aktuella för test samt att det finns alkoholås som en säkerhetsåtgärd i företags bilar. Detta för att företaget står för en säker arbetsplats och en hållbar arbetsmiljö.

Säkerhetsklassning (registerkontroll) av viss personal genomförs. Bolagets verksamhet är samhällsviktig verksamhet och därför görs säkerhetsklassning av medarbetare i ledande befattning.

Arbetet med ökad jämställdhet och jämlikhet är ett långsiktigt

arbete och det krävs ett systematiskt arbetssätt. Frågan har blivit mer aktuell i såväl ledningsgrupp som organisationen under året och även om alla mål inte är uppnådda och aktiviteter fullt genomförda har vi tagit ett steg i rätt riktning.

Bolaget arbetar med jämställdhet och mångfald utifrån kommunens övergripande jämställdhetsplan, vilken även omfattar kommunala bolag. Planen gäller för tidsperioden 2015-2020. För koncernen upprättas en årlig handlingsplan där mål och aktiviteter omfattar jämställdhet och jämlikhet, dvs. alla människors lika värde och rättigheter utifrån alla diskrimineringsgrunder. Handlingsplanen följs årligen upp samt ny plan beslutas av koncernens styrelse och åiterrapporteras sedan till Jönköpings kommun.

Miljö

Jönköping Energi står för klimatsmarta energi- och kommunikationslösningar och bidrar till regionens utveckling och till långsiktigt hållbar miljö. Vi arbetar efter visionen att vara En god kraft för ett gott samhälle och med ledorden nära, enkelt och hållbart. Jönköping Energi är miljöcertifierat enligt ISO 14001 och har under 2017 upgraderat till nya versionen av standarden. Resultaten på genomförda revisioner och tillsyn från myndigheter under året har varit mycket bra.

Jönköping Energi driver tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalken för produktion av el och värme, behandling och rötning av organiskt avfall samt mellanlagring av avfall och farligt avfall. Vid planering och utförande av arbete inom skyddsvärda områden och där det finns risk för förorenad mark, kan extra försiktighet behöva tas. Jönköping Energi har goda rutiner för att hantera dess tillfällen så att skador och kostnader kan minimeras samt för kontakt med berörd myndighet. Under 2017 har en del markprovtagning genomförts vid misstanke om förorening av mark, men det har inte lett till något behov av sanering.

Kraftvärmeverket Torsvik har ett tillstånd som omfattar förbränning av avfall och biobränsle. Verksamheten har flutit på bra under året utan några större störningar ur miljösynpunkt. Det avfallseldade kraftvärmeverket har överskridit villkoren för kolmonoxid under fem tillfällen under 2017. Det biobränsleeldade kraftvärmeverket har vid enstaka tillfällen haft problem med pH, ammonium eller suspenderade ämnen till vatten. I alla ärenden har vi haft god dialog med tillsynsmyndigheten och problemen har åtgärdats.

På Kraftvärmeverket Munksjö har verksamheten pågått utan några störningar 2017. Utredningen kring provotidsvillkor för anläggningen som lämnades in 2016 har inte lett till något beslut under året. Ärendet kan få ekonomiska konsekvenser i form av åtgärder på ÅP2 om domen leder till hårdare utsläppsvillkor än

vad vi föreslagit. Under 2017 har BAT-slutsatser för stora förbränningsanläggningar publicerats och ska vara implementerade på nya biopannan på Torsvik och biopannan på Munksjö inom 4 år. Vi förväntar oss att det inte innebär några större utmaningar på Torsvik, men att det leder till skarpare krav för ÅP2 på Munksjö. Utredningar kring detta pågår. Under 2018 förväntar vi oss också att BAT-slutsatserna för biologisk behandling kommer att publiceras och strax därefter även avfallsförbränning.

Förutom de två stora kraftvärmeverken finns ytterligare ett antal tillstånds- och anmälningspliktiga produktionsanläggningar för fjärrvärme. Kommande lagstiftning för medelstora

förbränningsanläggningar förväntas få stor betydelse för dessa anläggningar och kan kräva investering ex. i ny reningsutrustning. Totalt har Jönköping Energi 31 pannor som omfattas av de hårdare kraven på kväveoxider eller stoft och utökade krav på mätning. Dessa börjar gälla 2025/2030 för befintliga och från 2020 för nya anläggningar.

Avseende bolagets övriga arbete kring hållbarhet och samhällsnytta finns mer information i separat Hållbarhetsrapport för 2017 som finns på vår hemsida att ladda ner (www.jonkopingenergi.se) eller i tryckt form för beställning via vår Kundservice.

Investeringar

Koncernen	2017	2016	2015
Moderbolaget	219 866	156 619	233 944
Jönköping Energi Nät AB	78 262	72 948	70 841
Jönköping Energi Biogas AB	-	175	1 846
Koncerneliminering	- 6 570	-4 041	-4 796
Summa investeringar	291 558	225 701	301 835
Moderföretaget	2017	2016	2015
Värme och Kraft	88 365	70 445	293 058
Fjärrkyla	17 657	3 224	1 829
Stadsnät	101 527	52 093	73 506
Övriga investeringar	10 184	6 434	403
Förändring pågående nyanläggningar	2 133	24 423	-134 852
Summa investeringar	219 866	156 619	233 944

Förväntad framtida utveckling

Delar av staden står inför en större stadsomvandling. Närmast planeras fortsättningsvis området runt den södra delen av Munksjön för nybyggnation av bostäder, kontor mm. För att möta den ökade efterfrågan på våra tjänster har vi under året fortsatt med ett projekt som syftar till att medverka och bidra i denna utveckling av staden. De första delarna av Munksjöstaden är nu byggda och vi levererar både värme och kyla. Utbyggnaden väntas fortgå fram till 2030.

Andra områden som vi arbetar i är Strandängen som står inför en större exploatering av bostäder. Vi fortsätter också arbetet med att förtäta anslutningarna i staden.

Elnät

Arbetet inom branschen med att skapa en kontaktyta för kunderna, den s.k. elhandlarcentrisk affärsmodell pågår. Tidplanen för detta arbete är nu bestämd till att slutföras under 2021. Förslaget innebär att elhandelsbolagen som verkar inom vårt elnätområde kommer att hantera fakturering av nätavgifterna till våra kunder. Det innebär givetvis en stor förändring som bl. a investeringar i IT-lösningar.

Vidare har Energimarknadsinspektionen (EI) tagit fram ett förslag på "Funktionskrav elmätare och mätsystem" där man föreslår vilka funktioner som skall gälla för nästa generations mätare och mätsystem. Enligt denna utgåva skall alla mätare klara timmätning och kvartmätning, avbrottsregistrering hos kund, fjärrstyrd från- och tillkoppling av kundens anläggning m.m. Dessa bestämmelser skall troligen vara genomförda för alla mätare under 63A före år 2025.

Värme och kraft

Efter att det nya kraftvärmeverket har trimmats in i verksamheten kommer vi under de kommande åren att ytterligare optimera anläggningen och arbeta med att förbättra fjärrvärmesystemet. Även arbetet med att utveckla fjärrvärmenätet fortsätter så att vi kan erbjuda fler kunder fjärrvärme och att vi kan transportera värmen längre sträckor med bibehållen effektivitet. Med ett stort och effektivt fjärrvärmenät kommer vi kunna använda det nya kraftvärmeverket fullt ut.

Fjärrkylan står inför en intressant utveckling med en planerad omfattande expansion i området A6/Ryhov. Fjärrkylan i Jönköpings centrala delar kommer också fortsättningsvis byggas ut. Vi har en möjlighet att erbjuda fjärrkyla till konkurrensförmåiga

priser genom vår energieffektiva teknik att använda Vätterns kalla vatten till att göra kyla.

Ett arbete med en långsiktig anläggnings- och produktionsstrategi har fortsatt under året med sikte 10-20 år framåt. Målet med arbetet är att belysa framtida behov av spets- och reservkapacitet, kommande regelverk och expansion i nätet.

Stadsnät

I början av 2018 kommer vi starta verksamheten i det nya bolaget som är bildat tillsammans med Habo Energi AB för att samarbeta inom de områden där det finns synergieffekter att hämta som exempelvis avseende tjänsteutbudet i ett öppet stadsnät, drift och teknik.

Vi kommer under 2018 att orderteckna anslutningar på de sista utbyggnadsområdena i tätort och därefter återstår i huvudsak orderteckning på landsbygden.

I slutet av senaste verksamhetsåret tecknades avtal om IoT-lösningar (Internet of Things) och under 2018 tar vi första stegen inom IoT-området.

Biogas

Under sista delen av 2017 har arbetet med att hitta en ny ägare till bolaget intensifierats. Av visat intresse bedöms möjligheterna som goda och med stor sannolikhet byter bolaget ägare under 2018.

Även under 2017 har flera rapporter presenterats som visar på biogasens nyttor. Tilltron på framtiden är god inom bolaget.

Huvudscenariot för att utveckla verksamheten till en ekonomi i balans kommer att kräva ett antal olika investeringar och förändringar i verksamheten. Huvudalternativet för en sådan utveckling är en ny anläggning placerad på Miljön (Hult). Genom denna placering uppnås ett antal synergier inom logistik, efterbehandling med mera.

Planeringen inför nästa trafikperiod har pågått inom regionen, men ännu har inga konkreta behov presenterats. Arbetet lär fortsätta och intensifieras under 2018.

Finansiella riskfaktorer

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för en mängd olika finansiella risker: marknadsrisk (omfattande elprisrisk, valutarisk, och ränterisk), kreditrisk och likviditetsrisk. Företagets övergripande riskhanteringspolicy fokuserar på oförutsägbarheten på de finansiella marknaderna och eftersträvar att minimera potentiella ogynnsamma effekter på företagets finansiella resultat. Företaget använder derivatinstrument för att säkra viss riskexponering.

Riskhanteringen sköts av en central finansfunktion inom ekonomiavdelning enligt policys som fastställts av styrelsen. Ekonomiavdelningen identifierar, utvärderar och säkrar finansiella risker i nära samarbete med de operativa enheterna. Styrelsen upprättar skriftliga policys såväl för den övergripande riskhanteringen som för specifika områden, såsom elprisrisk, valutarisk, ränterisk, kreditrisk, användning av derivatinstrument och finansiella instrument som inte är derivat samt placering av överlikviditet.

Marknadsrisk

Elprisrisk

Företagets försäljning av el till kunder sker såväl till rörliga priser som fasta priser. Inköp av el sker till rörliga priser på elmarknaden. Sverige är indelat i fyra prisområden vilket kan innebära att priserna skiljer sig åt beroende på var elen köps in och säljs. Den exponering som detta medför hanteras företaget med hjälp av finansiella elterminkontrakt som säkrar systempris (snittpris för Norden), härutöver används från tid till annan även prisdifferekontrakt som säkrar skillnaden mellan systempris och områdespriser. Principen är att fastprisavtal säkras i den takt avtal tecknas och på samma löptid som avtalet tecknats (s.k. back-to-back). Företagets finansiella terminer motsvarar en konservativt bedömd volymförsäljning.

Elprisrisken är indelade i tre delar vilka utgörs av elhandel, elproduktion samt egen förbrukning. Samtliga priser och volymer säkras hos våra handelspartners. Exponeringen definieras som skillnaden mellan Leveransprognos och Säkringsportfölj. Exponeringen utgör sålunda företagets över- eller undersäkring. Den exponerade volymen innebär en prisrisk och begränsas av exponeringsramar som anges i företagets riskpolicy för respektive nyttighet. Tidshorisonten för riskhantering i kraftportföljen skall normalt vara innevarande år plus 3 år. Har avtal med längre avtalstid tecknats skall portföljens tidshorisont omfatta denna längre tid. Uppstår förlustkontrakt reserveras för dessa i bokslutet.

Valutarisk

Den finansiella elmarknaden i Norden prissätter el i euro. Den valutarisk som uppkommer vid användandet av finansiella terminer har överlåtits till våra samarbetspartners. Övriga valu-

tarisker i vår investeringsverksamhet eller i den vanliga driften hanteras via valutaterminer.

Ränterisk avseende kassaflöden och verkliga värden

Företagets ränterisk uppstår genom långfristig upplåning. Upplåning som görs med rörlig ränta utsätter företaget för ränterisk avseende kassaflöde vilken delvis neutraliseras av kassamedel med rörlig ränta. Upplåning som görs med fast ränta utsätter företaget för ränterisk avseende verkligt värde. Företaget har som policy att ha en räntebindningstid på mellan 1,5 till 4,5 år. Under 2016 och 2017 bestod företagets upplåning till rörlig ränta av svenska kronor.

Kreditrisk

Kreditrisk uppstår genom likvida medel, derivatinstrument och tillgodohavanden hos banker och finansinstitut samt kreditexponeringar gentemot kunder, inklusive utestående fordringar och avtalade transaktioner. Företaget följer upp och analyserar kreditrisken för varje ny kund innan standardvillkor för betalning och leverans erbjuds. Vad gäller finansiella instrument används endast banker och finansinstitut som av oberoende värderare fått lägst kreditrating över medel.

Affärsmässig kreditrisk

Exponering för kreditrisk avseende kundfordringar hanteras normalt av ekonomiavdelningen och de kreditlimiter som sätts bedöms vara ändamålsenliga för respektive kund. Det finns ingen koncentration av kreditrisk eftersom koncernen och moderföretaget har ett stort antal kunder.

Likviditetsrisk

Kassaflödesprognoser upprättas och analyseras löpande av företaget för att säkerställa att företaget har tillräckligt med kassamedel för att möta behovet i den löpande verksamheten samtidigt som de löpande bibehåller tillräckligt med utrymme på avtalade kreditfaciliteter som inte nyttjats så att företaget inte bryter mot lånelimiter eller lånevillkor på några av företagets lånefaciliteter. Företaget placerar själva inte någon överskottslikviditet. Uppstår likviditetsöverskott kan utlåning ske inom koncernens bolag.

Verksamhet inom forskning och utveckling

Bolaget medverkar inom forskning och utveckling via branschorganet Energiföretagen Sverige där man är medlem.

Bolagsstyrning

Styrning av koncernens och moderföretagets samlade verksamheter sker genom styrelser i respektive koncernföretag/moderföretagets styrelse och av koncernledningen. I de olika affärsområdena inom koncernen finns ledningsgrupper som leder den operativa verksamheten.

I styrelsen för moderföretaget Jönköping Energi AB består av elva ordinarie ledamöter. Vid styrelsemöten deltar även normalt VD, vice VD och ekonomichefen. Samtliga ledamöter utses ytterst av Jönköpings kommunfullmäktige men tillsätts formellt av Jönköping Energi AB:s årsstämma. Även om årsstämman formellt utser styrelseledamöterna varje år så väljs styrelseledamöterna i praktiken normalt för samma tidsperiod som gäller för de allmänna valen.

Styrelsen upprättar årligen en arbetsordning i enlighet med aktiebolagslagen och ägardirektiven/kommunens direktiv. Årligen upprättas också en instruktion till VD. Attest- och beslutsrätt för VD anges i denna VD-instruktion och kompletteras med en attestinstruktion.

Styrelser i dotterföretag inom koncernen tillsätts efter godkännande av Jönköpings kommunfullmäktige. Samtligas styrelseledamöter väljs normalt vid respektive företags årsstämma och anmäls på Jönköping Energi AB:s årsstämma.

Styrelsen för Jönköping Energi AB sammanträdde vid 11 protokollförda tillfällen under 2017. Vid styrelsemöten informeras alltid styrelsen om koncernens och moderföretagets verksamhetsutveckling och utveckling av finansiell ställning. Under 2017 presenterades två tertiärrapporter samt ett delårsbokslut per oktober. Styrelsen godkänner årligen koncernens strategiska plan, affärsplan och budget. Utöver de protokollförda styrelsemötena har styrelsen också genomfört ett antal utbildningstillfällen om koncernens verksamheter.

Jönköpings kommun utfärdar årligen såväl generella ägardirektiv till samtliga kommunägda företag som särskilt ägardirektiv till Jönköping Energi. Direktiven reglerar vilka frågor som styrelsen eller företagsledningen ska föra till ägaren för beslut. Detta kan gälla större förvärv eller avyttringar, större verksamhetsförändringar och styrelseförändringar i dotterföretag. Ägaren fastställer också årliga finansiella måltal som uttrycker en långsiktig förväntan men omprövas årligen. Följande mål fanns för innevarande år och beräknas som ett genomsnitt av senaste fyra åren (eller senaste tillgängliga år dvs. 2 respektive 3 år):

	Mål	Utfall 2017	Utfall 2016
<i>Soliditet, %</i>	20,0%	21,9%	20,5%
<i>Avkastning på justerat eget kapital, %</i>	8,0%	12,2%	10,6%

Styrelsen betonar betydelsen av att för närvarande överträffa flera av de identifierade måltalen för att säkerställa de framtida behoven av investeringar i verksamheten.

Styrelsen och företagsledningen upprättar årligen en rapport över hur ägardirektiven har följts under året. Rapporten utgör en viktig del i de av kommunfullmäktige utsedda lekmanarevisorernas granskning av koncernens efterlevnad av ägardirektiven och det kommunala uppdraget.

Koncernledningen sammanträder normalt två gånger per månad. Regelbundna ledningsmöten hålls även med ledningsgrupperna för varje dotterföretags affärsområden.

Resultatdisposition

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Balanserad vinst	16 277 229 kr
Årets resultat	65 185 kr
Summa	116 342 414 kr

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras enligt nedan:

Utdelning till moderbolag	46 800 000 kr
Balanseras i ny räkning	69 542 414 kr
Summa	116 342 414 kr

RESULTATRÄKNING

TKR	NOT	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
		2017	2016	2017	2016
Rörelsens intäkter m.m.					
Nettoomsättning exkl. punktskatter	3	1 202 268	1 167 053	944 284	918 190
Förändring av lager av varor under tillverkning, färdiga varor och pågående arbeten för annans räkning		10 006	21 338	-	-
Aktiverat arbete för egen räkning		15 579	15 591	3 375	4 412
Övriga rörelseintäkter	4	69 969	96 382	82 850	113 297
		1 297 822	1 300 364	1 030 509	1 035 899
Rörelsens kostnader					
Råvaror och andra direkta kostnader		-178 556	-206 484	-113 943	-127 857
Handelsvaror		-232 219	-229 539	-232 219	-229 539
Övriga externa kostnader	5, 6	-301 659	-307 974	-289 813	-308 088
Personalkostnader	7	-140 444	-149 412	-114 393	-109 431
Av- och nedskrivningar					
av materiella anläggningstillgångar	12, 13, 14, 17	-247 794	-256 744	-136 423	-128 198
		-1 100 672	-1 150 153	-886 791	-903 113
RÖRELSERESULTAT		197 150	150 211	143 718	132 786
Resultat från finansiella poster					
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	8	11	158	10	137
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	-37 141	-45 097	-34 893	-40 572
		-37 130	-44 939	-34 883	-40 435
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		160 020	105 272	108 835	92 351
Bokslutsdispositioner	10	60 000	-	-107 030	-88 508
RESULTAT FÖRE SKATT		220 020	105 272	1 805	3 843
Skatt på årets resultat	11	-49 786	-21 987	-1 740	408
ÅRETS RESULTAT		170 234	83 285	65	4 251

BALANSRÄKNING

TKR	NOT	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
		2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR					
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Byggnader och mark	12	256 866	259 364	244 290	246 705
Maskiner och andra tekniska anläggningar	13	3 201 926	3 168 980	1 594 665	1 514 701
Inventarier, verktyg och installationer	14	27 741	19 828	14 689	8 613
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	15	177 790	174 159	146 808	144 675
		3 664 323	3 622 331	2 000 452	1 914 694
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Andelar i koncernföretag	16			145 292	138 100
Andra långfristiga värdepappersinnehav	17	14 739	17 016	14 739	17 016
Uppskjuten skattefordran	18	-	-	1 930	3 191
		14 739	17 016	161 961	158 307
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		3 679 062	3 639 347	2 162 413	2 073 001
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
VARULAGER MM					
Råvaror och förnödenheter		41 986	43 705	28 323	31 975
Pågående arbete för annans räkning		607	757	-	-
		42 593	44 462	28 323	31 975
KORTFRISTIGA FORDRINGAR					
Kundfordringar		127 029	62 831	95 650	29 273
Fordringar hos koncernföretag		66 417	8 978	68 350	8 223
Elcertifikat, utsläppsrätter, ursprungsgarantier etc		14 869	22 939	14 869	22 939
Aktuell skattefordran		11 082	11 496	5 452	5 931
Övriga fordringar		72 456	76 254	66 312	72 304
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	158 089	137 312	131 484	111 500
		449 942	319 810	382 117	250 170
KASSA OCH BANK		32 608	24 046	-	106
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		525 143	388 318	410 440	282 251
SUMMA TILLGÅNGAR		4 204 205	4 027 665	2 572 853	2 355 252

BALANSRÄKNING forts

TKR	NOT	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
		2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
EGET KAPITAL					
Bundet eget kapital					
Aktiekapital	20	132 000	132 000	132 000	132 000
Reservfond				3 087	3 087
				135 087	135 087
Fritt eget kapital					
Balanserat resultat				116 278	112 027
Årets resultat				65	4 251
Annat eget kapital inkl. årets resultat		905 676	735 442		
Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare		1 037 676	867 442		
Minoritetsintresse		808	-	-	-
		1 038 484	867 442	251 430	251 365
OBESKATTADE RESERVER	21			700 360	503 660
AVSÄTTNINGAR					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	22	877	992	598	695
Uppskjuten skatteskuld	23	219 358	170 055	-	-
		220 235	171 047	598	695
LÅNGFRISTIGA SKULDER					
Skulder hos koncernföretag	24	1 526 420	1 521 320	1 293 420	1 283 320
Övriga skulder		1 015 228	1 060 075	-	-
		2 541 648	2 581 395	1 293 420	1 283 320
KORTFRISTIGA SKULDER					
Checkräkningskredit	25	7 311	102 481	6 678	87 242
Övriga skulder till kreditinstitut		44 846	43 768	-	-
Leverantörsskulder		101 241	84 128	71 088	56 513
Skulder till koncernföretag		185	30 591	55 608	84 901
Övriga skulder		171 337	93 331	134 398	54 137
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	78 918	53 482	59 273	33 419
		403 838	407 781	327 045	316 212
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		4 204 205	4 027 665	2 572 853	2 355 252

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

KONCERNEN					
Hänförligt till moderföretagets aktieägare					
tkr	Aktiekapital	Annat kapital inkl. årets resultat	Summa	Minoritets-intresse	Totalt eget kapital
Ingående balans 2017-01-01	132 000	735 442	867 442	-	867 442
Anskaffning dotterbolaget Startplattan 168308 AB	-	-	-	808	808
Årets resultat		170 234	170 234		170 234
UTGÅENDE BALANS 2017-12-31	132 000	905 676	1 037 676		1 038 484
MODERFÖRETAGET					
tkr	Aktiekapital	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 2017-01-01	132 000	3 087	112 027	4 251	251 365
Beslut enligt årsstämma					
Omföring			4 251	-4 251	-
Årets resultat				65	65
UTGÅENDE BALANS 2017-12-31	132 000	3 087	116 278	65	251 430

KASSAFLÖDESANALYS

TKR	NOT	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
		2017	2016	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Rörelseresultat		197 150	150 211	143 718	132 786
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet					
- Avskrivningar		247 794	256 744	136 423	128 198
- Övriga poster som inte ingår i kassaflödet	27	3 522	2 165	-449	-636
		448 466	409 120	279 692	260 348
Erhållen ränta		11	158	10	137
Erlagd ränta		-37 141	-45 097	-34 893	-40 572
Betald/återbetald inkomstskatt		-69	2 073	-	-
NETTOKASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		411 267	366 254	244 809	219 913
FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL					
Ökning(-)/minskning(+) av varulager		1 869	-1 093	3 652	-2 041
Ökning(-)/minskning(+) av rörelsefordringar		-71 072	-45 372	-50 474	-39 084
Ökning(+)/minskning(-) av rörelseskulder		119 228	-54 751	115 558	-33 582
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		461 292	265 038	313 545	145 206
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Förvärv av aktier i dotterföretag		-	-	-7 192	-
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-293 148	-226 099	-215 072	-156 619
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		533	1 067	435	523
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		-292 615	-225 032	-221 829	-156 096
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Erhållna koncernbidrag		-	-	5 742	-
Lämnade koncernbidrag		-	-32 000	-	-26 901
Ökning av skulder		-	-	-	37 426
Amortering av skuld		-160 115	-35 108	-97 564	-
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		-160 115	-67 108	-91 822	10 525
ÅRETS KASSAFLÖDE					
Likvida medel vid årets början		24 046	51 148	106	471
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		32 608	24 046	-	106

NOTER

Belopp i tkr om inte annat anges

NOT 1

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Års- och koncernredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Tillämpade principer är oförändrade jämfört med föregående år.

De viktigaste redovisnings- och värderingsprinciperna som använts vid upprättande av de finansiella rapporterna sammanfattas nedan.

I de fall moderföretaget tillämpar avvikande principer anges dessa under Moderföretaget nedan.

KONCERNREDOVISNING

Koncernredovisningen omfattar verksamheten i moderföretaget och samtliga dotterföretag fram till och med 31 december 2017. Dotterföretag är företag i vilka moderföretaget direkt eller indirekt innehar mer än 50% av röstetalet eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen.

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden innebärande att ett förvärv av dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder.

Anskaffningsvärdet för andelarna i förvärvade dotterbolag fastställs till säljarens bokförda värde varför inga goodwillvärden uppstått vid förvärvet vare sig hos säljare eller köpare. Därmed har heller ingen uppskjuten skatt uppstått. Endast i det nybildade bolaget ingår minoritetsandelar med 10,1 % av rösterna medan i övriga bolagen är ägandeandelen 100 %. Under året har ingen verksamhet bedrivits i det nybildade bolaget.

Förvärv och avyttringar av minoritetsandelar redovisas inom eget kapital.

Belopp som redovisas för dotterföretag har justerats där så krävs för att säkerställa överensstämmelse med koncernens redovisningsprinciper.

Intrasseföretag

Intrasseföretag är de företag där koncernen innehar ett betydande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom att koncernen äger mellan 20 % och 50 % av röstetalen.

Vid förvärv av intrasseföretag upprättas en förvärvsanalys på samma sätt som vid förvärv av dotterföretag.

Intrasseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden från och med den tidpunkt då det betydande inflytandet erhålls till dess att det upphör. Kapitalandelsmetoden innebär att koncernens andel av intrasseföretagets resultat efter skatt redovisas på egen rad inom rörelseresultatet. Detta belopp justerar Koncernens redovisade värde på andelarna i intrasseföretaget.

Gemensamt styrda företag

Gemensamt styrda företag är en typ av joint venture och är redovisningsmässigt de verksamheter där koncernen genom samarbetsavtal med en eller flera parter har ett gemensamt bestämmande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen. I det fall koncernen äger andelar i ett sådant gemensamt styrt företag konsolideras detta enligt klyvningsmetoden varigenom koncernen rad för rad redovisar sin andel av dess tillgångar, skulder, intäkter och kostnader.

Övriga företag som det finns ägarintresse i

Innehav i övriga företag som det finns ägarintresse i redovisas till anskaffningsvärde eventuellt minskat med nedskrivningar. Utdelningar från intresseföretag redovisas som intäkt.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar, skulder, intäkter, kostnader, vinster och förluster som uppkommit genom transaktioner mellan koncernföretag elimineras i sin helhet vid upprättande av koncernredovisningen.

Vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Förluster elimineras på samma sätt som vinster men betraktas som en nedskrivningsindikation.

RESULTATRÄKNING

Intäktsredovisning

Nettoomsättningen omfattar försäljningsintäkter från kärnverksamheten, dvs. produktion, försäljning och distribution av el, värme och kyla, försäljning av gas, elhandel, anslutningsavgifter, avfallshantering samt andra intäkter såsom entreprenadavtal och uthyrning.

Belopp som erhålls för annans räkning ingår inte i koncernens intäkter.

Samtliga intäkter värderas till det belopp som influtit eller beräknas inflyta, dvs. med hänsyn till rabatter och efter avdrag för moms och energiskatter, och redovisas i posten Nettoomsättning.

Försäljning och distribution av energi

Energiförsäljning intäktsredovisas vid leveranstidpunkten.

Anslutningsavgifter

Avgifter som betalats av kunden för anslutning till näten med el, gas, värme, bredband eller kyla intäktsredovisas i den period som anslutningen aktiveras. Om anslutningsavgiften är kopplad till ett avtal med kunden redovisas intäkten över den tid som avtalats med kunden.

Tjänste- och entreprenaduppdrag

Tjänste- och entreprenaduppdrag redovisas enligt principen om successiv vinstavräkning, dvs. att intäkter och kostnader redovisas i förhållande till projektets färdigställandegrad. Färdigställandegraden fastställs genom en jämförelse mellan faktiska utgifter på balansdagen och totalt beräknade utgifter.

Befarade förluster redovisas omedelbart.

Elcertifikat

Intäkter av elcertifikat som tilldelats från Svenska Kraftnät genom egen produktion redovisas i den månad som produktion sker. Elcertifikat värderas till det lägsta värdet av verkligt värde eller anskaffningsvärdet på balansdagen och ingår i posten Nettoomsättning.

Utsläppsätter

Intäkter från utsläppsätter redovisas i takt med att tilldelning görs. Utsläppsätter värderas till det lägsta värdet av verkligt värde eller anskaffningsvärdet vid balansdagen.

Handelsvaror

Intäktsredovisning av handelsvaror görs vid leverans till kund och efter kundens accept.

Försäkringsersättningar

Vid driftsstopp, skador etc. som helt eller delvis täcks av försäkringsersättning redovisas en beräknad försäkringsersättning när denna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Försäkringsersättningar redovisas i posten Övriga rörelseintäkter.

Ränteintäkter

Ränteintäkter redovisas i takt med att de intjänas. Beräkning av ränteintäkter görs på basis av den underliggande tillgångens avkastning enligt effektivräntemetoden.

Erhålla utdelningar

Intäkter från utdelningar redovisas när rätten att erhålla betalning fastställts.

Offentliga bidrag

Offentliga bidrag intäktsredovisas när koncernen har uppfyllt de villkor som är förknippade med bidraget och det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas. Bidrag som koncernen erhållit men där alla villkor ännu inte är uppfyllda redovisas som skuld.

Bidrag som erhållits för förvärv av en anläggningstillgång reducerar anläggningstillgångens redovisade anskaffningsvärde. Övriga offentliga bidrag redovisas i posten Övriga rörelseintäkter.

Leasing

Leasingavtal klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och fördelarna som är förknippande med ägande i allt väsentligt är överförda till leasetagaren. Övriga leasingavtal är operationella leasingavtal. Klassificering av leasingavtal görs vid leasingavtalets ingående.

Rättigheter och skyldigheter enligt finansiella leasingavtal där koncernen är leasetagare redovisas i koncernredovisningen som tillgång och skuld i balansräkningen. Tillgången och skulden redovisas vid första redovisningstillfället till det lägsta av tillgångens verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna.

Leasade tillgångar skrivs av linjärt över den beräknade nyttjandeperioden.

Förpliktelsen enligt finansiella leasingavtal redovisas som lång-

respektive kortfristig skuld. Betalningar av minimileaseavgifter redovisas som ränta och amortering av skulderna.

Minimileaseavgifter enligt finansiella leasingavtal fördelas mellan leasingkostnad och amortering på den utestående skulden. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje räkenskapsår belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive räkenskapsår redovisade skulden. Variabla avgifter kostnadsförs under det räkenskapsår som de uppkommer.

Minimileaseavgifter enligt operationella leasingavtal där koncernen är leasetagare kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Tillgångar som hyrs ut enligt operationella leasingavtal kvarstår i koncernen som materiella anläggningstillgångar eftersom rättigheter och skyldigheter enligt leasingavtalen kvarstår hos koncernen. Dessa tillgångar värderas på samma sätt som övriga materiella anläggningstillgångar.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar såsom löner, sociala avgifter, semester, bonus, bilersättningar och liknande är ersättningar som förfaller inom 12 månader från balansdagen det år som den anställda tjänar in ersättningen och kostnadsförs löpande om inte utgiften inkluderats i anskaffningsvärdet för en anläggningstillgång. Kortfristiga ersättningar värderas till det odiskonterade beloppet som koncernen förväntas betala till följd av den outnyttjade rättigheten.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Avgiftsbestämda pensionsplaner är planer för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka fastställda avgifter betalas till en separat juridisk enhet. Någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter finns inte i de fall den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till de anställda. Avgifter till avgiftsbestämda pensionsplaner kostnadsförs under det räkenskapsår de avser.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Förmånsbestämda pensionsplaner är andra planer än avgiftsbestämda pensionsplaner.

Företagets förmånsbestämda planer som regleras genom betalning av pensionspremier redovisas som avgiftsbestämda pensionsplaner och kostnadsförs. Koncernen har förmånsbestämda planer i egen regi hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti och värderar därmed denna i enlighet med den erhållna uppgiften. Förpliktelsen värderas till det belopp som PRI beräknar årligen.

Ersättningar vid uppsägning

En avsättning för avgångsvederlag redovisas endast om koncernen är förpliktigt att avsluta en anställning före den normala tidpunkten eller när ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. Avsättning görs för den delen av uppsägningslönen som den anställda får utan arbetsplikt, med tillägg för sociala avgifter.

Låneutgifter

Samtliga låneutgifter kostnadsförs i den period som de hänförs till och redovisas i posten Räntekostnader och liknande resultatposter.

Avskrivningar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar skrivs av linjärt över tillgångarnas eller komponenternas bedömda nyttjandeperiod. Avskrivningen beräknas på det avskrivningsbara beloppet vilket i de allra flesta fall utgörs av tillgångens anskaffningsvärde. I ett fåtal fall tas hänsyn till ett beräknat restvärde. Rättigheter som är baserade på avtal skrivs av över avtalstiden.

Mark och fallrättigheter har inte någon begränsad nyttjandeperiod och skrivs därför inte av.

Följande nyttjandeperioder tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark

Kontors- och lagerbyggnader, verkstäder: 15–30 år

Markanläggningar: 20 år

Maskiner och andra tekniska anläggningar

Vattenkraftanläggningar: 10–25 år

Värmeproduktionsanläggningar : 10–20 år

Kraftvärmeanläggningar: 5–30 år

Vindkraftsanläggningar: 20 år

Kylproduktionsanläggningar: 20–25 år

Distributionsnät: 20–25 år

Aktiv utrustning stadsnät: 5 år

Ledningsnät, inköpta från Jönköpings kommun 1196: 16 år

Ledningsnät: 30 år

Fördelningsstationer: 30 år

Inventarier, verktyg och installationer

Kontrollutrustning: 10 år

Fordon: 5 år

Kontorsutrustning: 5–10 år

Övriga inventarier: 5–10 år

Samtliga legala rättigheter skrivs av över den avtalade perioden.

Nedskrivningar

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

Allmänna principer

Per balansdagen bedöms om det föreligger en indikation på att en tillgångs värde är lägre än dess redovisade värde. Om en sådan indikation finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. Om återvinningsvärdet understiger redovisat värde görs en nedskrivning som kostnadsförs.

Nedskrivningsprövningen görs per varje enskild tillgång med ett oberoende flöde av inbetalningar. Vid behov behöver tillgångarna grupperas ihop till kassagenererande enheter för att identifiera inbetalningar som i allt väsentligt är oberoende av andra tillgångar eller grupper av tillgångar. Nedskrivningsprövning görs i dessa fall för hela den kassagenererande enheten. En nedskrivning redovisas när en tillgång eller en kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivningen belastar resultaträkningen.

Beräkning av återvinningsvärdet

Återvinningsvärdet utgörs av det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor före skatt som återspeglar aktuella, marknadsmässiga bedömningar av pengars tidsvärde och den risk som är förknippad med den specifika tillgången eller den kassagenererande enheten. Beräkningen gör per tillgång eller kassagenererande enhet.

Återföring av nedskrivningar

Nedskrivningar av andra materiella anläggningstillgångar än goodwill återförs om skälen som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet vid den senaste nedskrivningen har förändrats.

Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar

Allmänna principer

Per varje balansdag görs en bedömning av om det finns någon indikation på att en eller flera finansiella anläggningstillgångar har minskat i värde. Om en sådan indikation finns beräknas tillgångens återvinningsvärde, se ovan.

Återföring av nedskrivning

Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar återförs om de skäl som låg till grund för nedskrivningen har förändrats.

Koncernbidrag

Samtliga lämnade och erhållna koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

BALANSRÄKNING

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången sannolikt kommer att tillfalla koncernen och anskaffningsvärdet kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar.

Korttidsinventarier och inventarier av mindre värde kostnadsförs löpande.

Anskaffningsvärde

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset och utgifter som är direkt hänförliga till inköpet och syftar till att bringa tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med företagsledningens avsikt med förvärvet. Som direkt hänförliga utgifter hänförs utgifter för leverans, hantering, installation och montering, lagfarter samt konsulttjänster. Anskaffningsvärdet reduceras med offentliga bidrag som erhållits för förvärv av anläggningstillgångar.

Anskaffningsvärdet inkluderar inte, till följd av kopplingen mellan redovisning och beskattning, beräknade utgifter för nedmontering, bortforsling och återställande av mark.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter aktiveras endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Utbyte av komponenter räknas in i

tillgångens redovisade värde. Om inte kostnadsförs utgifter under det räkenskapsår som de uppkommer.

Reparationer och underhåll kostnadsförs löpande.

Elcertifikat, utsläppsrätter och ursprungsgarantier

Elcertifikat, utsläppsrätter och ursprungsgarantier värderas till verkligt värde vid produktionstillfället (elcertifikat och ursprungs- garantier) eller tilldelning (utsläppsrätter). Dessa tillgångar utgör immateriella rättigheter och är att jämställa med betalningsmedel eftersom de som huvudregel ska användas för att reglera den skuld som uppkommer genom förbrukning eller försäljning.

Inköpta elcertifikat, som finns registrerade hos Energimyndigheten, har värderats till det lägsta av genomsnittligt anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Värdejusteringar redovisas i resultaträkningen såsom råvaror och förnödenheter. För försåld energivolym som härrörs från förnyelsebar elproduktion har bolaget en skyldighet att till Energimyndigheten deklarerar elcertifikat motsvarande kvotpliktig levererad volym. Åtagandet har redovisats i balansräkningen såsom upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. Åtagandet på balansdagen har baserats på levererad kvotpliktig volym multiplicerad med marknadsvärdet på balansdagen.

Inköpta utsläppsrätter redovisas till anskaffningskostnad medan utsläppsrätter som erhållits utan kostnad från staten redovisas till 0 kr. Vid lösens av utsläppsrätter året efter räkenskapsåret avräknas utsläppsrätter efter först in först ut principen. Ursprungsgarantier värderas till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärde.

Finansiella instrument

Allmänna principer

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde vilket motsvarar instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen när koncernen blir part enligt instrumentets avtalsenliga villkor. Kundfordringar redovisas när faktura har skickats till kund. Skuld tas upp när motparten har utfört sin prestation och koncernen därmed har en avtalsenlig skyldighet att betala även om faktura inte har erhållits. Leverantörsskulder redovisas när faktura har mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller när koncernen förlorar kontrollen över rättigheterna. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld. Övervägande del av finansiella tillgångar och skulder tas bort från balansräkningen genom erhållande eller erläggande av betalning.

Kundfordringar och liknande fordringar

Kundfordringar och liknande fordringar är finansiella tillgångar med fasta betalningar eller betalningar som går att fastställa med belopp. Fordringar uppkommer då företaget tillhandahåller pengar, varor eller tjänster direkt till kredittagararen utan avsikt att bedriva handel med fordringsrätterna. Kundfordringar och liknande fordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Med upplupet anskaffningsvärde

menas det värde som framkommer när instrumentets förväntade kassaflöde diskonteras med den effektivränta som beräknades vid anskaffningstillfället. Kundfordringar värderas därmed till det värde som beräknas inflyta, dvs. med avdrag för osäkra fordringar. Nedskrivning av kundfordringar redovisas i posten Övriga externa kostnader.

Koncernen har ett factoringavtal med Jönköpings Kommun som innebär att kundfordringar säljs i den takt de faktureras kund. Risken för osäkra fordringar finns dock kvar hos Jönköping Energi AB som därför i samband med övergången till K3 redovisar kundfordringarna i balansräkningen.

Finansiella skulder

Samtliga finansiella skulder värderas aktuell skuld på balansdagen. Det innebär att leverantörsskulder som har kort förväntad löptid värderas till nominellt belopp.

Derivatinstrument

Derivatinstrument värderas enligt lägsta värdets princip. Derivatinstrument med negativt värde värderas till det belopp som för koncernen är mest förmånligt om förpliktelsen regleras eller överläts på balansdagen.

Varulager

Varulager värderas enligt lägsta värdets princip, dvs. till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet utgörs av inköpspris och utgifter direkt hänförliga till inköpet. Nettoförsäljningsvärdet utgörs av det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten med avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

Anskaffningsvärdet har fastställts genom tillämpning av först-in, först-ut-metoden (FIFU).

Energiderivat

Alla köp av energiderivat som görs i prissäkringssyfte, antingen för produktion eller för försäljning till slutkund redovisas i samband med att kontraktet går i leverans och påverkar därmed enbart inköpspriset på den volym energi som säkrats. Dessa energiderivat utgör således finansiella instrument.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Monetära fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs.

Valutakursvinster och –förluster som uppkommer redovisas i posterna Övriga rörelseintäkter och Övriga rörelsekostnader. Övriga valutakursvinster och –förluster redovisas under rubriken Resultat från finansiella poster.

När en fordran eller skuld har terminssäkrats och denna säkring uppfyller kraven för säkringsredovisning värderas fordran eller skulden till terminskursen vid säkringstillfället, se Säkringsredovisning nedan.

Inkomstskatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatt redovisas i resultaträkningen utom då den underliggande transaktionen redovisas i eget kapital varvid även tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital. Aktuella skattefordringar och skatteskulder samt uppskjutna skattefordringar och skatteskulder kvittas om det finns en legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt

Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Aktuell skatt värderas till det sannolika beloppet enligt de skattesatser och skatteregler som gäller per balansdagen och nuvärdesberäknas inte.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktiga resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser.

Uppskjuten skatt beräknas på samtliga temporära skillnader, dvs. skillnaden mellan de redovisade värdena för tillgångar och skulder och deras skattemässiga värden samt skattemässiga underskott. Uppskjuten skatt redovisas inte på temporära skillnader som härrör från den första redovisningen av goodwill. Förändringar i uppskjuten skatteskuld eller uppskjuten skattefordran redovisas i resultaträkningen om inte förändringen är hänförlig till en post som redovisas i eget kapital.

Uppskjuten skatteskuld och uppskjuten skattefordran värderas enligt de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran värderas till högst det belopp som sannolikt kommer att återvinnas baserat på innevarande och framtida skattepliktiga resultat. Värderingen omprövas per varje balansdag för att återspegla aktuell bedömning av framtida skattemässiga resultat.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när koncernen har en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Om effekten av när i tiden betalningen sker är väsentlig redovisas avsättningen till nuvärdet av de framtida betalningar som krävs för att reglera förpliktelsen. Diskonteringsräntan utgörs av den räntesats som före skatt avspeglar aktuell marknadsbedömning av det tidsberoende värdet av pengar och de risker som är förknippade med framtida betalningar till den del riskerna inte beaktas genom att justeringar gjorts vid bedömningen av de framtida betalningarna.

Avsättningen tas endast i anspråk för de utgifter som avsättningen ursprungligen var avsedd för.

Eventuell gottgörelse som koncernen är så gott som säker på att kunna erhålla av en extern part avseende förpliktelsen redovisas som en separat tillgång. Denna tillgång kan dock inte överstiga beloppet för den hänförliga avsättningen.

Avsättningen prövas per varje balansdag och justeringar av avsättningen redovisas i resultaträkningen.

Avsättning för avbrottsersättning görs i den period som avbrottet skett under förutsättning att avbrottet ger upphov till en förpliktelse och avsättningens storlek kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Gottgörelse från försäkringsföretag redovisas som tillgång.

Avsättning sker även för förlustkontrakt, dvs. när oundvikliga utgifter för att uppfylla koncernens förpliktelser överstiger de förväntade ekonomiska fördelarna.

Skulder

Skulder för elcertifikat, utsläppsrätter och ursprungsgarantier

Skulder för elcertifikat, utsläppsrätter och ursprungsgarantier uppkommer i takt med försäljning (elcertifikat och ursprungsgarantier) och utsläpp (utsläppsrätter). Skulden värderas till samma värde som tilldelade och anskaffade rättigheter. Här tas även hänsyn till avtal om framtida leverans av rättigheter och möjligheten till reglering av elcertifikat genom betalning av kvotpliktsavgift.

Skulder för elcertifikat, utsläppsrätter och ursprungsgarantier redovisas i som en övrig kortfristig skuld.

ÖVRIGT

Eventualförpliktelser

Som eventualförpliktelse redovisas

- en möjlig förpliktelse till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra händelser, som inte helt ligger inom koncernens kontroll, inträffar eller uteblir, eller
- en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Eventualtillgångar

Eventualtillgång är en möjlig tillgång till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom koncernens kontroll, inträffar eller uteblir.

Säkringsredovisning

Säkringsredovisning tillämpas för derivatinstrument som ingår i ett dokumenterat säkringssamband. För att säkringsredovisning ska kunna tillämpas krävs att det finns en entydig koppling mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten. Det krävs också att säkringen effektivt skyddar den risk som är avsedd att säkras, att effektiviteten löpande kan visas vara tillräckligt hög genom effektivitetsmätningar och att säkringsdokumentation har upprättats. Bedömningen om huruvida säkringsredovisning ska tillämpas görs vid ingången av säkringsrelationen. Redovisning av värdeförändringen beror på vilken typ av säkring som ingåtts. Förluster hänförliga till den säkrade risken redovisas inte så länge som säkringsförhållandet består.

Koncernen använder finansiella räntederivat för att uppnå önskad risknivå i enlighet med bolagets riskpolicy på den upplåning som sker. Upplåning sker omväxlande i fasta lån med en fast räntenivå då risken inte behöver säkras i räntederivat eller till rörlig ränta bunden till någon form av marknadsränta då räntederivat används för att hantera risken. Denna avvägning av upplåningsform sker beroende på hur marknaden ser ut vid lånetillfället och målet är att uppnå en effektiv upplåning till lägsta möjliga kostnad. Vid upplåningen sker också en avvägning av risk över tid då målet är att fördela förfallodagar över ett flertal år i enlighet med koncernens riskpolicy.

Säkringsredovisningen upphör när säkringsinstrumentet förfaller, säljs, avvecklas eller löses in samt när säkringen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisning.

Kassaflödessäkringar

Kassaflödessäkringar används huvudsakligen i följande situationer:

– När råvaruterminer används för säkring av råvaruprisrisk i framtida inköp och försäljning.

– När valutaterminer används för säkring av valutarisk i framtida inköp och försäljning i utländsk valuta.

– När räntesvappar används för att ersätta upplåning till rörlig ränta med fast ränta.

Så länge som säkringsrelationen är effektiv sker ingen redovisning av derivatinstrumentet. Värdeförändringarna på terminerna redovisas i samma period som det prognosticerade flödet uppstår. Ineffektiv del redovisas löpande i den mån det utgör ett förlustkontrakt.

REDOVISNINGSPRINCIPER

– UNDANTAGSREGLER I JURIDISK PERSON

Elcertifikat, utsläppsrätter

Elcertifikat, utsläppsrätter och liknande rättigheter som klassificeras som omsättningstillgångar åsätts anskaffningsvärde noll.

Materiella anläggningstillgångar

Korttidsinventarier och inventarier av mindre värde kostnadsförs löpande. Anskaffningsvärdet inkluderar inte, till följd av kopplingen mellan redovisning och beskattning, beräknade utgifter för nedmontering, bortforsling och återställande av mark.

Leasing

Samtliga leasingavgifter kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Låneutgifter

Samtliga låneutgifter kostnadsförs under det räkenskapsår som de hänför sig till.

Aktieägartillskott

Moderföretaget redovisar lämnade och återbetalda aktieägartillskott till och från dotterföretag som en ökning respektive minskning av värdet på andelarna i dotterföretaget.

Koncernbidrag

Samtliga lämnade och erhållna koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

Utdelningar från dotterföretag

Utdelningar från dotterföretag intäktsredovisas när moderföretagets rätt till utdelning bedöms som säker och beloppet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Andelar i intresseföretag, gemensamt styrda företag

I moderföretaget redovisas innehaven till anskaffningsvärde eventuellt minskat med nedskrivningar. Utdelningar från intresseföretag och joint ventures redovisas som intäkt.

Gemensamt bedriver verksamhet

Moderföretagets andel i gemensamt bedriven verksamhet redovisas enligt klyvningsmetoden.

Aktiverade utvecklingsutgifter

Utvecklingsutgifter kostnadsförs i takt med att de uppkommer till den del de inte ingår i ett planerat investeringsobjekt då de aktiveras när anläggningen tas i bruk.

Varulager

Varulager värderas enligt lägsta värdets princip, dvs. till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet utgörs av inköpspris och utgifter direkt hänförliga till inköpet. Nettoförsäljningsvärdet utgörs av det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten med avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

Anskaffningsvärdet har fastställts genom tillämpning av först-in, först-ut-metoden (FIFU).

Pågående entreprenaduppdrag och tjänsteuppdrag till fastpris

Pågående entreprenaduppdrag till fastpris redovisas enligt alter-nativregel innebärande att intäktsredovisning görs vid fakturering. Upparbetade entreprenadutgifter redovisas som egen post under Varulager m.m.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt ingår i obeskattade reserver med 22 %.

Avsättning för återställande, nedmontering och bortforsling

Avsättning för nedmontering, bortforsling samt återställande av mark avseende vindkraftverk ingår inte i anskaffningsvärdet.

Likvida medel

I likvida medel ingår dotterföretagets tillgodohavanden på moderkoncernens koncernkonto.

NOT 2

VÄSENTLIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Upprättande av års- och koncernredovisning enligt K3 kräver att företagsledning och styrelse gör antaganden om framtiden och andra viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar på balansdagen som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder i framtiden. Det görs också bedömningar som har betydande effekt på de redovisade beloppen i denna års- och koncernredovisning.

Uppskattningar och bedömningar baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer som under rådande förhållanden anses vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och bedömningar används sedan för att fastställa redovisade värden på tillgångar och skulder som inte framgår tydligt från andra källor.

Uppskattningar och bedömningar ses över årligen.

Det slutliga utfallet av uppskattningar och bedömningar kan komma att avvika från nuvarande uppskattningar och bedömningar. Effekterna av ändringar i dessa redovisas i resultaträkningen under det räkenskapsår som ändringen görs samt under framtida räkenskapsår om ändringen påverkar både aktuellt och kommande räkenskapsår.

Viktiga uppskattningar och bedömningar beskrivs nedan.

Effekter av elnätregleringen

I företaget finns elnätverksamhet som regleras av föreskrifter från Energimarknadsinspektionen. De avgifter som elnätverksamheten tar ut av sina kunder ligger med god marginal under vad som är tillåtet. Bolaget har en tydlig strategi att hålla låga nätavgifter. Det föreligger ingen osäkerhet i dagsläget i innevarande regleringsperiod som kan leda till återbetalningsskyldighet eller reducerade intäkter under kommande år.

Prövning av nedskrivningsbehov för materiella anläggningstillgångar

Koncernen har betydande värden redovisade i balansräkning- en avseende materiella anläggningstillgångar. Dessa testas för nedskrivningsbehov i enlighet med de redovisningsprinciper som beskrivs i koncernens Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper. Återvinningsvärden för kassagenererande enheter har fastställts genom beräkning av nyttjandevärden eller verkligt värde minus försäljningskostnader. För dessa beräkningar måste vissa uppskattningar göras avseende framtida kassaflöden och andra adekvata antaganden avseende exempelvis avkastningskrav.

Uppskjutna skatter

Koncernen redovisar i sin balansräkning uppskjutna skattefordringar och skulder vilka förväntas bli realiserade i framtida perioder. Vid beräkning av dessa uppskjutna skatter måste vissa antaganden och uppskattningar göras avseende framtida skattekonsekvenser som hänför sig till skillnaden mellan i balansräkningen redovisade tillgångar och skulder och motsvarande skattemässiga värden.

Uppskattningarna inkluderar även att skattelagar och skattesatser kommer att vara oförändrade samt att gällande regler för utnyttjande av förlustavdrag inte kommer att ändras.

Intäktsredovisning av el och fjärrvärme

Merparten av intäkterna kommer från försäljning av fjärrvärme och el. Redovisning sker till största delen utifrån fakturering av faktisk avläsning och endast en liten del utifrån beräkning av vad som levererats men ännu inte fakturerats.

Övriga risker

Andra risker som kan påverka vår verksamhet i stor omfattning som ligger utanför vår kontroll är olika regleringar och skatter som påverkar vår lönsamhet i våra olika affärer. Dessa risker är svåra att förutse och bevakas via våra olika branschorganisationer. Bevakningen sker både i Sverige bland olika befattningshavare och inom EU.

NOT 3

NETTOOMSÄTTNING EXKL. PUNKTSKATTER

NETTOOMSÄTTNING PER VERKSAMHETSGREN

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Elförsäljning	242 345	240 808	254 307	254 988
Elproduktion	82 624	83 483	90 237	90 934
Elnät	236 609	232 704	-	-
Fjärrvärme	416 896	440 132	417 532	440 498
Avfall	71 384	51 514	65 727	46 003
Kyla	10 017	8 231	10 050	8 263
Stadsnät	63 467	54 610	63 653	54 780
Anslutningsavgifter, stadsnät	39 200	22 670	39 200	22 670
Anslutningsavgifter, elnät	6 462	5 184	-	-
Biogas	23 449	22 596	-	-
Naturgas	6 237	5 067	-	-
Övrigt	3 578	54	3 578	54
NETTOOMSÄTTNING EXKL. PUNKTSKATTER	1 202 268	1 167 053	944 284	918 190
Punktskatter	134 603	136 036	134 603	136 036
Nettoomsättning	1 336 871	1 303 089	1 078 887	1 054 226

Av moderbolagets totala inköp och försäljning under året avser 5 % (4 %) av inköpen och 12 % (12 %) av försäljningen koncernföretag. Av koncernens totala inköp och försäljning under året avser 10 % (9 %) av inköpen och 17 % (15 %) av försäljningen koncernföretag.

NOT 4

ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Försäljning av tjänster systerbolag	-	-	24 154	24 529
Försäkringsersättning	27 551	63 986	27 562	62 895
Energitjänster	27 933	31 043	12 159	3 650
Övriga försäljning av tjänster, hyror, arrenden etc	24 491	22 691	18 975	22 223
Förändring av pågående kundarbete för annans räkning	-10 006	-21 338	-	-
SUMMA ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER	69 969	96 382	82 850	113 297

NOT 5

LEASING

Företaget leasar processutrustning på kraftvärmeverket Torsvik etapp 1 och 2 enligt avtal om finansiell leasing.

Samtliga leasingavtal redovisas som operationell leasing i bolaget. I moderbolagets koncernredovisning redovisas dessa som finansiell leasing i resultat- och balansräkning. Kostnadsförda leasingavgifter under året uppgår till 41 836 tkr (41 141 tkr).

Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Inom 1 år	51 410	51 092	51 410	51 092
1-5 år	190 055	211 213	190 055	211 213
Senare än 5 år	336 615	369 375	336 615	369 375
SUMMA	578 080	631 680	578 080	631 680

NOT 6

ERSÄTTNING TILL REVISORER

DELOITTE	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Revisionsuppdraget	235	207	135	107
SUMMA	235	207	135	107

Med revisionsuppdrag avses revisorns ersättning för den lagstadgade revisionen. Arbetet innefattar granskningen av årsredovisningen och bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt arvode för revisionsrådgivning som lämnats i samband med revisionsuppdraget.

NOT 7

LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR

LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Styrelse och verkställande direktör	2 291	2 557	1 065	1 347
Övriga anställda	94 088	99 927	75 916	73 081
SUMMA LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR	96 379	102 484	76 981	74 428
SOCIALA KOSTNADER				
Pensionskostnader	5 788	8 479	7 381	7 130
Varav för styrelse och verkställande direktör	996	1 377	281	573
Övriga sociala kostnader	33 381	34 344	25 732	24 839
SUMMA SOCIALA KOSTNADER	39 169	42 823	33 113	31 969

AVGÅNGSVEDERLAG M M

Avtal har träffats med den verkställande direktören om avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner vid uppsägning från företagets sida.

Enligt anställningsavtalet gäller sex månaders uppsägningstid från den verkställande direktörens sida och 12 månaders uppsägningstid från företagets sida.

MEDELANTALET ANSTÄLLDA

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Kvinnor	63	61	50	49
Män	203	201	114	114
TOTALT	266	262	164	163

KÖNSFÖRDELNING I STYRELSE OCH FÖRETAGSLEDNING (ANTAL)

	MODERFÖRETAGET	
	2017	2016
Styrelse		
Kvinnor	4	4
Män	7	7
TOTALT	11	11
Övriga ledande befattningshavare		
Kvinnor	2	3
Män	7	5
TOTALT	9	8

NOT 8

ÖVRIGA RÄNTEINTÄKTER OCH LIKANDE RESULTATPOSTER

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Ränteintäkter från övriga företag	11	158	10	137
SUMMA	11	158	10	137

NOT 9

RÄNTEKOSTNADER OCH LIKANDE RESULTATPOSTER

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Räntekostnader till koncernföretag	-38 007	-45 020	-34 698	-40 082
Räntekostnader till övriga företag	866	-77	-195	-490
SUMMA	-37 141	-45 097	-34 893	-40 572

NOT 10

BOKSLUTSDISPOSITIONER

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Överavskrivningar			-196 700	-94 250
Erhållna koncernbidrag	60 000	-	89 670	25 600
Lämnade koncernbidrag	-	-	-	-19 858
SUMMA	60 000	-	-107 030	-88 508

NOT 11

SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Aktuell skatt	-483	-59	-479	-1
Uppskjuten skatt	-49 303	-21 928	-1 261	409
SUMMA	-49 786	-21 987	-1 740	408
Redovisat resultat före skatt	220 020	105 272	1 805	3 843
Skatt enligt gällande skattesats (22%)	-48 404	-23 160	-397	-845
Övriga ej avdragsgilla kostnader	-3 310	-2 037	-3 270	-1 953
Skattemässigt avdragsgilla kostnader	66	18	66	18
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	1 862	3 192	1 862	3 188
REDOVISAD SKATTEKOSTNAD	-49 786	-21 987	-1 740	408

NOT 12

BYGGNADER OCH MARK

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	353 758	353 174	332 605	332 021
Inköp	9 833	584	9 828	584
UTGÅENDE ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	363 591	353 758	342 433	332 605
Ingående ackumulerade avskrivningar	-94 394	-82 355	-85 900	-73 949
Årets avskrivningar	-12 331	-12 039	-12 243	-11 951
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	-106 725	-94 394	-98 143	-85 900
REDOVISAT VÄRDE	256 866	259 364	244 290	246 705

NOT 13

MASKINER OCH ANDRA TEKNISKA ANLÄGGNINGAR

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	5781 159	560 5146	2 772 780	2 648 562
Inköp	156 315	100 635	119 592	64 221
Försäljningar/utrangeringar	-28 825	-4 392	-22 575	-1 182
Omklassificeringar	-	-31	-	-
Överfört från pågående nyanläggningar	107 343	79 801	79 327	61 179
UTGÅENDE ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	6 015 992	5 781 159	2 949 124	2 772 780
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 446 082	-2 218 563	-1 232 379	-1 119 271
Försäljningar/utrangeringar	24 895	2 068	22 575	1 182
Omklassificeringar	-	7	-	-
Årets avskrivningar	-226 782	-229 594	-118 955	-114 290
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	-2 647 969	-2 446 082	-1 328 759	-1 232 379
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-166 097	-159 357	-25 700	-25 700
Årets nedskrivningar	-	-6 740	-	-
UTGÅENDE ACKUMULERADE NEDSKRIVNINGAR	-166 097	-166 097	-25 700	-25 700
REDOVISAT VÄRDE	3 201 926	3 168 980	1 594 665	1 514 701

LEASADE TILLGÅNGAR

Koncernen innehar finansiella leasingavtal avseende processutrustning på kraftvärmeverket Torsvik etapp 1 och 2 enligt avtal om finansiell leasing. I ovanstående redovisade värden ingår redovisade värden för dessa tillgångar med

	927 738	991 918	-	-
--	---------	---------	---	---

NOT 14

INVENTARIER, VERKTYG OCH INSTALLATIONER

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	89 076	79 163	30 880	26 261
Inköp	14 436	12 925	8 986	6 212
Försäljningar/utrangeringar	-4 890	-3 043	-3 788	-1 593
Omklassificeringar	-	31	-	-
UTGÅENDE ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	98 622	89 076	36 078	30 880
Ingående ackumulerade avskrivningar	-65 388	-62 570	-22 267	-21 903
Försäljningar/utrangeringar	4 649	3 043	3 704	1 593
Omklassificeringar	-	-7	-	-
Årets avskrivningar	-6 282	-5 854	-2 826	-1 957
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	-67 021	-65 388	-21 389	-22 267
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-3 860	-1 343	-	-
Årets nedskrivningar	-	-2 517	-	-
UTGÅENDE ACKUMULERADE NEDSKRIVNINGAR	-3 860	-3 860	-	-
REDOVISAT VÄRDE	27 741	19 828	14 689	8 613

NOT 15

PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR OCH FÖRSKOTT AVSEENDE MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	174 159	143 045	144 675	120 252
Inköp	110 974	111 557	81 460	85 602
Kostnadsfört	-	-642	-	-
Överfört till maskiner och andra tekniska anläggningar	-107 343	-79 801	-79 327	-61 179
UTGÅENDE ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	177 790	174 159	146 808	144 675
REDOVISAT VÄRDE	177 790	174 159	146 808	144 675

NOT 16

ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	MODERFÖRETAGET	
	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	138 100	138 100
Förvärv	7 192	-
UTGÅENDE ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	145 292	138 100
REDOVISAT VÄRDE	145 292	138 100

Dotterföretag	Org nr	Säte	Andel, % kapital (röster)	Antal andelar	Redovisat värde	
					2017	2016
Jönköping Energi Nät AB	556449-7575	Jönköping	100,0 (100,0)	13 500	135 000	135 000
Jönköping Energi Biogas AB	556742-8890	Jönköping	100,0 (100,0)	300	3 000	3 000
Huskvarnaåns Kraft AB	556043-4960	Jönköping	100,0 (100,0)	1 000	100	100
Startplattan 168308 AB	559132-5864	Jönköping	89,9 (89,9)	71 920	7 192	-
					145 292	138 100

NOT 17

ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	17 016	16 914	17 016	16 914
Förvärv	189	110	189	110
Försäljning	-67	-8	-67	-8
Omvärdering	-2 399	-	-2 399	-
UTGÅENDE ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	14 739	17 016	14 739	17 016
REDOVISAT VÄRDE	14 739	17 016	14 739	17 016

Företag	Org nr	Antal andelar	Koncernen		Moderföretaget	
			2017	2016	2017	2016
Jönköping Energi Vind ekonomisk förening	769622-5486	28 003	14 674	16 956	14 674	16 956
EFO AB	556193-4133	12	65	60	65	60
			14 739	17 016	14 739	17 016

NOT 18

UPPSKJUTEN SKATTEFORDRAN

MODERFÖRETAGET	2017			2016		
	TEMPORÄR SKILLNAD	UPPSKJUTEN SKULD	UPPSKJUTEN FORDRAN	TEMPORÄR SKILLNAD	UPPSKJUTEN SKULD	UPPSKJUTEN FORDRAN
Egentillverkade elcertifikat	-	-	1 930	-	-	3 191
REDOVISAT VÄRDE			1 930			3 191

NOT 19

FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Upplupna intäkter	148 756	126 526	122 610	101 137
Industrikompensation	752	6 660	752	6 660
Förutbetalda försäkringar	69	139	47	44
Övriga poster	8 512	3 987	8 075	3 659
REDOVISAT VÄRDE	158 089	137 312	131 484	111 500

NOT 20

ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Aktiekapitalet i Jönköping Energi AB består enbart av till fullo betalda stamaktier med ett kvotvärde om 1 tkr. Alla aktier har samma rätt till utdelning och återbetalning av insatt kapital samt motsvarar en röst på Jönköping Energi AB bolagsstämma.

TECKNADE OCH BETALDA AKTIER:	MODERFÖRETAGET	
	2017	2016
Vid årets början	132 000	132 000
Summa aktier vid årets slut	132 000	132 000

NOT 21

OBESKATTADE RESERVER

	MODERFÖRETAGET	
	2017	2016
Ackumulerade överavskrivningar	700 360	503 660
REDOVISAT VÄRDE	700 360	503 660

I obeskattade reserver ingår 22 % uppskjuten skatt.

NOT 22

AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Avsättningar för pensioner	877	992	598	695
REDOVISAT VÄRDE	877	992	598	695

NOT 23

UPPSKJUTEN SKATTESKULD

MODERFÖRETAGET	2017			2016		
	TEMPORÄR SKILLNAD	UPPSKJUTEN FORDRAN	UPPSKJUTEN SKULD	TEMPORÄR SKILLNAD	UPPSKJUTEN FORDRAN	UPPSKJUTEN SKULD
Obeskattade reserver						
Övriga obeskattade reserver	-		255 079	-		201 400
Övriga temporära skillnader						
Byggnader och mark	-	4 600	-	-	3 388	-
Finansiella anläggningstillgångar	-	29 114	-	-	24 624	-
Egentillverkade elcertifikat	-	1 804	-	-	3 191	-
Avsättningar för pensioner	-	202	-	-	142	-
Delsumma		35 721	255 079		31 345	201 400
Kvittning		-35 721	-35 721		-31 345	-31 345
REDOVISAT VÄRDE			219 358			170 055

NOT 24

LÅNGFRISTIGA SKULDER

FÖRFALLOTIDPUNKT FRÅN BALANSDAGEN:	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Mellan 1 och 5 år	1 480 235	1 446 035	1 056 500	1 021 900
Senare än 5 år	1 061 413	1 135 360	236 920	26 1420
REDOVISAT VÄRDE	2 541 648	2 581 395	1 293 420	1 283 320

De långfristiga skulderna består både av kortfristiga lån som avses att förlängas löpande och långfristiga lån.

NOT 25

CHECKRÄKNINGSKREDIT

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Beviljad limit uppgår till	307 500	295 000	207 000	200 000

NOT 26

UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Upplupna personalkostnader	31 109	28 618	19 932	18 043
Upplupna energikostnader	5 081	4 731	1 093	552
Upplupen fastighetskostnad	5 334	4 794	2 461	1 137
Förutbetalda intäkt, statligt bidrag	14 525	-	14 525	-
Övriga poster	22 869	15 339	21 262	13 687
REDOVISAT VÄRDE	78 918	53 482	59 273	33 419

NOT 27

ÖVRIGA POSTER SOM INTE PÅVERKAR KASSAFLÖDET

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Avsättning till pensioner	-115	-133	-97	-113
Realisationsresultat på materiella anl.tillgångar	3 637	2 298	-352	-523
SUMMA	3 522	2 165	-449	-636

NOT 28

FÖRÄNDRINGAR I KONCERNENS SAMMANSÄTTNING

Moderföretaget förvärvade i november 2017 89,1 % av aktierna i det nybildade bolaget Startplattan 168308 AB.

NOT 29

STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSE

STÄLLDA SÄKERHETER	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
För egna avsättningar och skulder				
Skulder till kreditinstitut				
Företagsinteckningar	2 000	2 000	2 000	2 000
REDOVISAT VÄRDE	2 000	2 000	2 000	2 000

NOT 30

DERIVATINSTRUMENT

KONCERNEN	2017		2016	
	OMFATTNING	MARKNADS-VÄRDE	OMFATTNING	MARKNADS-VÄRDE
Räntederivat (endast koncernintern)	1 624 Mnkr	-39 Mnkr	1 689 Mnkr	-43 Mnkr
Elterminer återförsäljning	596 GWh	16 Mnkr	757 GWh	2 Mnkr
Elterminer försäljning produktion	219 GWh	-35 Mnkr	388 GWh	-31 Mnkr

MODERFÖRETAGET

MODERFÖRETAGET	2017		2016	
	OMFATTNING	MARKNADS-VÄRDE	OMFATTNING	MARKNADS-VÄRDE
Räntederivat (endast koncernintern)	1 494 Mnkr	-36 Mnkr	1 569 Mnkr	-38 Mnkr
Elterminer återförsäljning	596 GWh	16 Mnkr	757 GWh	2 Mnkr
Elterminer försäljning produktion	219 GWh	-35 Mnkr	388 GWh	-31 Mnkr

NOT 31

KONCERNUPPGIFTER

Moderföretaget är ett helägt dotterföretag till Jönköpings Rådhus AB, org. nr. 556380-7162 med säte i Jönköping. Jönköpings Rådhus AB är sin tur ett helägt dotterföretag till Jönköpings kommun.

NOT 32

VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSÅRETS SLUT

Inledningen på 2018 har varit stabil med en normal väderlek för årstiden. Verksamheten har bedrivits utan större avbrott för våra kunder. Med anledning av det kyliga vädret och tjäle i marken har arbetet inom Entreprenadenheten med utbyggnaden av Stadsnätet bromsats något vilket är normalt i denna typ av verksamhet.

Arbetet med försäljning av koncernens biogasbolag har intensifierats i inledningen av året. Det finns intressenter som vill köpa bolaget och troligtvis kommer avtal om en försäljning av bolaget tecknas under första halvåret 2018.

Den under 2016 inträffade skadan på vårt kraftvärmeverk KVV1 har under inledningen av året lett till en uppgörelse med försäkringsbolaget. Genom ett gott arbete av vår personal samt en samsyn kring skadeverkningarna med vårt försäkringsbolag gjordes en uppgörelse med ett acceptabelt utfall för båda parter i ett bra samarbetsklimat.

NOT 33

DEFINITION AV NYCKELTAL

SOLIDITET

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen vid årets utgång.

AVKASTNING PÅ TOTALT KAPITAL

Resultat före finansiella kostnader i förhållande till balansomslutning vid årets utgång.

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL

Resultat efter finansiella poster i förhållande till eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) vid årets utgång.

NOT 34

RESULTATDISPOSITION

Till årsstämman förfogande står vinstmedel på sammanlagt 116 342 414 kr.

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras enligt nedan:

Utdelning (132 000 * 354:55 kr)	46 800 000 kr
Balanseras i ny räkning	69 542 414 kr
Summa	116 342 414 kr

Jönköping den 26 februari 2018

Christer Dahlberg
Ordförande

Pär Aronsson
Styrelseledamot

Johan Bokinge
Styrelseledamot

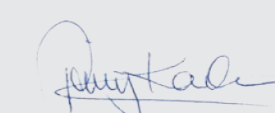

Per Larsson
Styrelseledamot

Christopher Stock
Styrelseledamot

Gunilla Waern
Styrelseledamot

Roland Hagström
Styrelseledamot

Harriet Roosquist
Styrelseledamot

Tonny Karlsson
Styrelseledamot

Ia Andersson
Styrelseledamot

Lena Wahlgren
Styrelseledamot

Fridolf Eskilsson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 14 mars 2018.

Deloitte AB

Hans Warén

Auktoriserad revisor

Till årsstämman i Jönköping Energi AB
org. nr. 556015-3354
Till fullmäktige i Jönköpings kommun

Granskningsrapport för år 2017

Vi, av fullmäktige i Jönköpings kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Jönköpings Energi AB:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter och kommunala befogenheter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna skall enligt revisionsreglementet särskilt yttra sig över huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån de syfte som angivits i bolagsordningen och ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

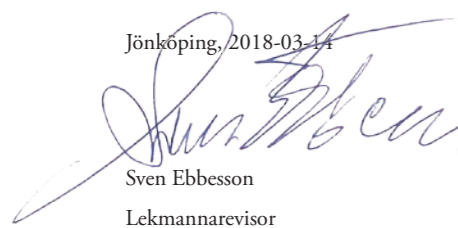
Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

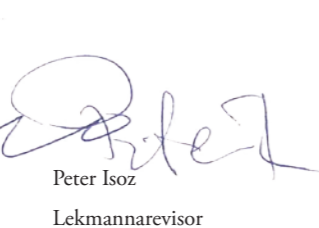
Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt utifrån de syfte som uttrycks i bolagsordningen och ägardirektiv. Bolagets verksamhet har bedrivits inom de ramar kommunala befogenheterna utgör.

Vi bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Jönköping, 2018-03-14

Sven Ebbesson
Lekmannarevisor

Peter Isoz
Lekmannarevisor

Deloitte.

REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i Jönköping Energi AB
organisationsnummer 556015-3354

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Jönköping Energi AB för räkenskapsåret 2017-01-01 - 2017-12-31.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar. Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda

antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpligast med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt

drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Jönköping Energi AB för räkenskapsåret 2017-01-01 - 2017-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionell skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår pro-

fessionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Göteborg den 14 mars 2018

Deloitte AB

Hans Warén

Auktoriserad revisor

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Jönköping Energi AB, org.nr 556015-3354

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2017 (räkenskapsåret 2017-01-01 – 2017-12-31) och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Göteborg den 14 mars 2018

Deloitte AB

Hans Warén

Auktoriserad revisor

Jönköping Energi
Box 5150, 550 05 Jönköping
Växel: 036-10 82 00
E-post: info@jonkopingenergi.se
www.jonkopingenergi.se